

NAJČA, GLASILO OSNOVNE ŠOLE GRM, NOVO MESTO

LETNIK VI, januar 1994, št. 1

Letos imamo drugače razporejene, nove počitnice. Nekaj smo jih že preživeli; upajmo, da veselo in da smo uživali v božično-novoletnih počitnicah bolj kot v novembrskih.

Vendar nas ne veselijo le počitnice, temveč tudi dinozavri, saj so letos za kratek čas zavzeli svet.

Vse se je začelo z velikim napovedovanjem oživitve dinozavrov v Ameriki. Dinozavri so kmalu obšli svet ter osvojili srca po celi zemeljski obli. Zavladala je prava pravcata Dinomanija.

Kmalu nas je iz bujne domišljije prebudila šola. Šola, nič lažja kot prejšnja leta, le z manj ocen tokrat. Pa vendar..., saj niso le ocene in učenje, so tudi male radosti, projekti in interesne dejavnosti. Tako so na naši šoli potekale izbirne vsebine in med njimi najbolj znani projekt Droge. Tudi športna plat šole ni čisto zakrnela, saj so naši športniki in šahisti že poželi lepe in vidne rezultate.

Zato torej izrabite Najčo za sprostitev ali pa za nova spoznanja! Če kljub temu ne zdržite tempa štiriindevetdesetega leta, pa upoštevajte, da smo že v drugi učni konferenci. In potrpite do naslednjih počitnic, blizu so! Srečno novo leto 1994 in veselo pustovanje.

Glavni urednik:
Matevž Harlander, 7.c

V muzeju

Bili smo v muzeju. Ogledali smo si razstavo o petindevetdesetletnem Leonu Štuklju, najstarejšem še živečem gimnastičarju. Sodeloval je na treh olimpijskih igrah: v Parizu, Amsterdamu in v Berlinu leta 1936. V Berlinu je prejel srebrno kolajno in tam tudi končal svojo aktivno kariero.

Od leta 1927 živi v Mariboru s svojo ženo. V prehodu iz dnevne sobe v spalnico ima kroge, na katerih je prvi na svetu in do zdaj najpopolneje naredil stojo v razpori. Napisal je tudi knjigo. Bil je član društva Sokol. Dobil je tudi olimpijski red, eno največjih olimpijskih priznanj, ki ga poudarja olimpijski komite. Mislim, da še dolgo ne bo takega olimpijca, kot je on.

Grega Hudovornik, 5.c

Zelena kapica

Gledališčniki iz Celja so priredili Rdečo kapico. Zaradi velikega smradu in umazanije igralci niso mogli igrati. Bili so v komi. Po tleh je bilo veliko papirčkov. Rdeča kapica je iskala rožice, a rožic ni bilo v tako velikem naredu. Direktor gledališča je prosil na kolenih, da bi igralci vzdržali do konca igrice. A zaradi smradu niso mogli igrati. Nato pa je Rdeča kapica sklenila, da postane Zelena kapica. Stran je vrgla rdečo kapo in prinesli so ji zeleno kapo, ki je predstavljala plinsko masko. Potem je Zelena kapica poskušala pospraviti nered. Ni se ji posrečilo, ker so jo hlapi in umazanija skoraj zadušili. Potem je babica zbrala moč in skuhalo zdravilni čaj, ki je razgnal ves smrad iz zraka in gozdov. Daleč stran, tako daleč, da ni nikoli več prišel tja.

V pravljici so potem vsi srečno živeli do konca svojih dni. Upam, da bomo tudi mi nekoč očistili to naše onesnaženo okolje!

Jan Zavodnik, 5.d

Mi smo iz 8.c in ta fotografija je spomin na našo "SUPER" ekskurzijo v Kobariid...

"SUPER" = "SVOJ"
"avtobus + prijazen"
"sofer + SAMO MI"
"bres ostalih oddelkov..."

Plečnikovi kelihi pri Frančiškanih

Najznamenitejši arhitekt, ki je vplival tudi na druge slovenske umetnike, je Jože Plečnik. Ustvaril je mnogo načrtov za cerkve in druge znane ustanove. Po svoji zamisli je oblikoval kelihe, ki smo si jih učenci 7. razredov ogledali.

V mesecu septembru so bili vsi kelihi iz Slovenije razstavljeni v Frančiškanski cerkvi. Od patra Felicijana smo izvedeli vse o umetnikovem življenju, delu in nastajanju kelihov. Poleg kelihov so bile na razstavi priložene še skice in načrti teh umetnin, ki so bile pozlačene ali pa oblečene v srebrni lesk. Kelihi so bili okrašeni z navadnim kamenjem, ki si ga je Plečnik nabral na sprehodu, nato pa izoblikoval v zeleno obliko. Imena kelihov, postavljenih na ogled, so: Zlatomaški ali Salvatorjev kelih, Ciril-Methodov kelih, kelih Mater božje, Plečnikov kelih, Kelih, Kelih z jantarnimi jabolki in Kelih z očenašem.

Zelo nam je bila všeč tudi knjiga Plečnikovi kelihi, ki je izšla v tem letu.

Katja, 7.b

ZAHVALA

Pihalni orkester Straža je imel na naši šoli prendovoletni koncert. Izvajalci koncerta so se odrekli prihodku od vstopnine oz. ga namenili posebnemu skladu za dograditev grmske osnovne šole.

Učenci in delavci šole se orkestru in dirigentu MIRU Sajetu iskreno zahvaljujemo.

ZDRAVA PREHRANA

Dr. Dražigost Pokorn, strokovnjak za prehrano z Inštituta za higieno Medicinske fakultete v Ljubljani, je imel na naši šoli predavanje o zdravi prehrani. Namenjeno je bilo predvsem šolskim prehranskim strokovnjakom. Ti načela zdrave hrane že uveljavljajo po šolah.

Na naši šoli namenjamo ustrezni prehrani mladostnikov še posebno pozornost, zato je naša vodja prehrane ga. Štefica Dežman povabila k predstavitvi nekaj največjih dobaviteljev zdrave hrane. V avli šole so prikazali živila, ki ustrezajo načelom zdrave hrane.

MaŠ

ŠOLA ZA STARŠE

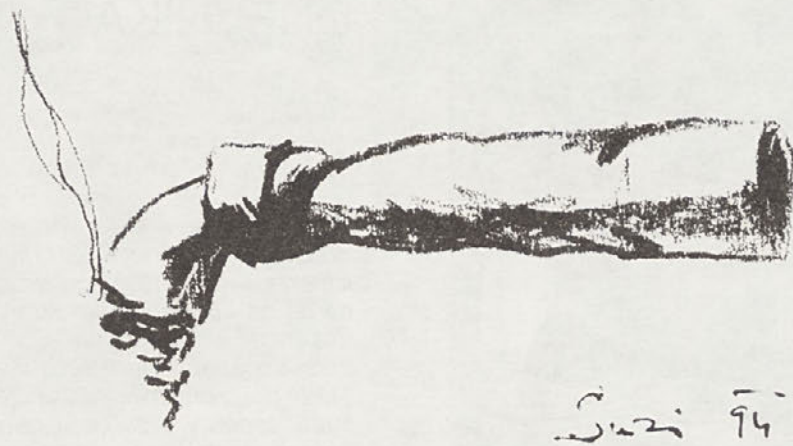
Vsi starši imajo s svojimi otroki določene probleme. Zato so na naši šoli priredili predavanje o teh problemih, ki ga je vodila KATARINA LAVŠ. Udeležilo se ga je približno šestdeset staršev in učiteljev, ki so najprej rešili anketo.

Največji poudarek je bil v tem, da se starši ne znajo in nimajo časa pogovarjati s svojim otrokom o njegovih uspehih. Čas imajo le za njegove napake. Zato je otrok vedno nemiren in se s tem problemom ne more zbrati pri učenju.

Za umirjenje pa obstajajo razne metode. Ribolov je ena od njih. Pri tem hobiju mora biti otrok zbran.

Za vse tiste starše, ki se niste udeležili tega predavanja, pa še en nasvet: Pogovarjajte se s svojim otrokom. Molk v resnici ni zlato, ampak je težka skala.

Irena Golčbič, Majda Štangelj, 7.b

V ŠOLI V NARAVI

Šola v naravi smo lanski šeststariji in prejšnji dve generaciji preživeli enkratno.

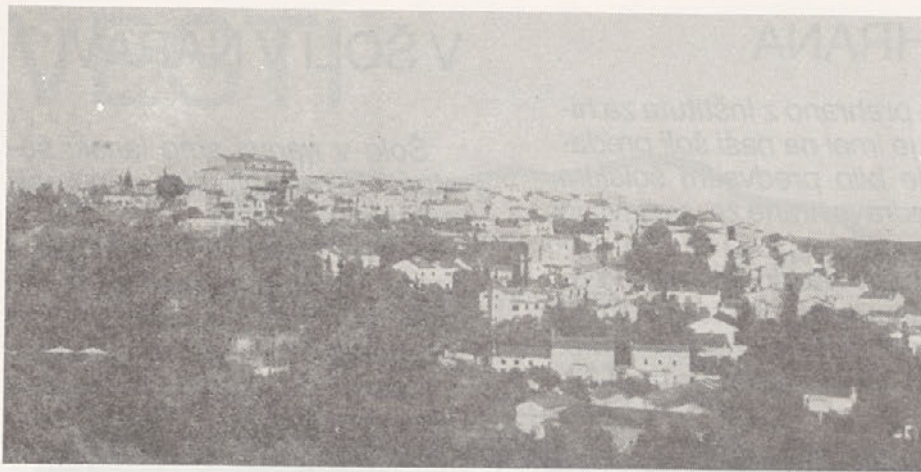
Šola v naravi je pripomogla k temu, da smo se med seboj še bolje spoznali, navadili smo se skupnega bivanja s sošolci, strpnosti do drugih, podrejanja skupnim pravilom. Dobili smo veliko izkušenj. Kar smo se v šoli pri biologiji naučili, smo ob morju tudi utrdili. Sami smo nabirali material, ki smo ga preučili in raziskali, nato pa ga vrnili spet nazaj v morje. Seveda se nismo samo učili. Do nekaterih rastlin smo prišli s potapljanjem. Tudi plavalimo veliko, skakali, zvečer pa si ogledovali mesto. Prostega časa ni manjkalo, ponavadi pa smo ga izkoristili za sladoled in pogovore. To vrsto pouka je naša šola organizirala že tretjič. Predprejšnja generacija je bila v šoli v naravi v Privlaku, prejšnja pa na Debelem Rtiču, mi smo pa uživali v Vrsarju. Bivali smo v domu tovarne zdravil Krka. Nekateri od nas so bili prvič sami od doma, brez staršev, prisiljeni na odgovornost zase in za svoje obnašanje.

Z domačini v Vrsarju smo se dobro razumeli in nekateri si še sedaj dopisujejo z njimi. Tudi z učitelji smo se bolje spoznali, česar v šoli nismo imeli priložnosti. Branja smo imeli tudi dovolj, kajti s seboj smo pripeljali cel kup knjig in si uredili knjižnico.

Televizije nismo pogrešali, ker smo se v prostem času pogovarjali in nismo imeli niti časa niti veselja za gledanje televizije. Pozno ponoči smo zaspali; ko smo se pa zbudili, smo občudovali prekrasna jutra ob morju.

Po vprašalniku, ki smo ga reševali, je gospod ravnatelj ugotovil, da je šola v naravi pozitivna rešitev tudi za oblikovanje čustvenega odnosa do narave. Ker so izkušnje s šolo v naravi tako dobre, je ravnatelj Marijan Špilar zagotovil, da bo to ena zadnjih stvari, ki se ji bomo odpovedali.

Daša Bajt, 7.b

IZ KATJINEGA DNEVNIKA

10. 6. 1993

V četrtek zjutraj smo se učenci 6. a in b razreda odpravili v šolo v naravi Vrsar. Pot je bila dolga in naporna. Proti meji nas je ujel dež, ki nas je spremljal, vmes pa je posijalo sonce. Pri prestopu meje nismo imeli nikakršnih težav. Ko smo prispeli v Vrsar, smo si najprej ogledali sobe, ki so nam bile zelo všeč, saj je imala vsaka soba svojo kopalnico. Po okusnem kosilu smo se odpravili na plažo, kjer so nas prestrašili ježki. Voda je bila osvežujoča in ravno prav hladna. Sledila je večerja in nato ogled mesta ali ribarjenje. V večernih urah, ko je morala nastati nočna tišina, so se pojavile težave. Večina učencev ni moglo zaspati, zato so bedeli pozno v noč.

12. 6. 1993

Vroče popoldne nas je zvalilo malo dlje kot ponavadi. Pri športni vzgoji smo lahko zastoj igrali mini golf. Nekatera igrišča so mi povzročala res velike težave. Poslastica je bila večerja s pico, ki nas je tako navdušila, da smo naprosili kuharja, da jo speče ponovno.

Pika na i pa je bila zvečer, ko je sošolec Andrej Karlič igral na kitaro.

13. 6. 1993

Danes sem bila dežurna. S skupino smo izdelovali plakate ter urnike.

Pri biologiji je bilo zanimivo iskanje morskih živali obrežnega pasu. Nabrali smo veliko živali, najzanimivejša pa je bila vodna kozica, ki je prozorna in rada skače.

15. 6. 1993

Pri biologiji smo izdelovali algarij in pri tem opazovali zelene in rjave alge pod stereo lupo. Kopala se nisem veliko, ker je bilo vetrovno. Zato pa sem dan preživela na soncu in se sončila.

IZ MARIJANINEGA DNEVNIKA

16. 6. 1993

Ko pišem dnevnik za današnji dan, se jočem. Jočem se zaradi tega, ker odhajamo. Tukaj v Vrsarju bi ostala za vedno, seveda s sošolci in sošolkami. Brez njih ne bi bilo nič. Že prihaja druga izmena. Ampak ta druga izmena vem, da se ne bo imela tako super kot mi. Pozdravili smo se s prijatelji, ki smo jih tukaj spoznali in se usedli v avtobus. Tako, dragi dnevnik, zaključujem ta full super teden v Vrsarju, ki ga nikoli ne bom pozabila!

Osnovna šola v Vrsarju

Pogovarjala sem se z ravnateljem osnovne šole Vladimirja Nazorja iz Vrsarja.

Povedal mi je, da se šola, ki je stara preko 130 let, imenuje po hrvaškem pesniku. Ima 16 oddelkov, 20 učiteljev in 280 učencev, od tega je 70 beguncev.

Pouk imajo izmeničen, in sicer od 1. do 4. razreda popoldne, od 5. do 8. razreda pa dopoldne. Učenci se učijo treh tujih jezikov, nemško in angleško obvezno, italijansko pa fakultativno.

Tuj jezik se prične učiti že v 4. razredu. Še nekaj imajo drugače kot mi: na koncu 8. razreda učenci nimajo nobenih testov ali izpitov.

Imajo pa tudi svoj šolski časopis, ki se imenuje Svijetlost in ga izdajo enkrat na leto.

To sem izvedela o šoli, ki stoji nasproti hotela, v katerem smo stanovali.

Simona Hribar, 7.a

Mlekarna Brežice

Učenci 6. razredov naše šole smo obiskali veliko kmetijo in mlekarno Krzan v Brežicah. Ta mlekarna se je začela leta 1983. Tam imajo krave frizijke, ki dajejo od 3000 l do 4000 l mleka dnevno. Imajo tudi laboratorij, v katerem pregledujejo različne vzorce in delajo analize. Izdelujejo razne mlečne izdelke, ki imajo rok trajnosti 14 dni.

Zaposlenih imajo le sedem ljudi.

Snežana Miladinovič, 6.a

TEDEN IZBIRNIH VSEBIN

Učitelji in učenci naše šole smo se odločili, da popestrimo naš pouk. Od 8. 12. do 11. 12. je na naši šoli potekal teden izbirnih vsebin za učence višje stopnje. Cilji tega tedna so bili vzpodbuditi, poglobiti in usmeriti interese učencev. Učitelji so nam ponudili različne možnosti za samostojno delo. Pri tem pa smo se učenci tudi sprostiti.

V tem tednu smo učenci izdelovali mini projekte, eksperimente, hodili na teren in raziskovali, kar nas je zanimalo. Imeli smo veliko izbiro, kar 19 skupin, v katere smo se učenci po svoji volji vključili. Največ učencev – preko 100 – se je odločilo za projekt Droge, 31 učencev ima rado zdravo življenje, ti so se udeležili telesne vzgoje. Za ljudske običaje se je odločilo 22 učencev, enako število je bilo prijavljeno k novoletnim pogrinjkom. Druge skupine, ki so bile dobro obiskane, so bile: Valvasor, 1. svetovna vojna ter kiparjenje in slikanje. Zaključek izbirnih vsebin je bil v soboto, ko je bil na šoli dan odprtih vrat. Imeli smo tudi okrogle mize o narkomaniji.

Učenci si želimo še veliko tednov izbirnih vsebin.

Tina Krnc, Maja Čučnik,
Karmen Šterbenc iz 8.b

Projekt Droge

Za projektno učenje o drogah smo se odločili že septembra in ga z veseljem opravljali skoraj štiri mesece. Prebrali smo knjigi *Postaja Death in Mi*, otroci s postaje ZOO. Tudi iz časopisov in na televiziji smo zvedeli vedno kaj novega.

Zadnja faza projektne učenje se je začela v sredo, 8. 12. 1993, pri gospodu Tihomirju Trohi. Tam smo se igrali razne igrice, pogovarjali, zakaj mladostniki začnejo segati po drogi in nazadnje smo naredili miselni vzorec. Naslednjo uro smo imeli pogovor z go. Marjano Štern. Z njo smo imeli pogovore o knjigah, *Modrega starca – sproščanje in kaj bi lahko naredili na področju zlorabe mamil*. 3. uro smo gospe Lidiji Novak pripovedovali, če smo že kdaj kadili, pili alkohol ali posegli po drugih drogah. 4. uro smo imeli go. Koprivnikovo in tam smo igrali igre, brali knjige. 5. uro, zadnjo, smo si ogledali filme in igrali igrice pri go. Faniki Dragan.

In tako je bilo vsak dan do sobote, 11. 12. 1993. Ko smo imeli dan odprtih vrat, so prišli: zdravnica, zdravnik in zdravljeni narkoman – sin pisateljice Marinke Fritz-Kunc. Ni pa bilo kriminalistov in pisateljice Marinke Fritz-Kunc.

Želeli bi, da bi bile izbirne vsebine od ponedeljka do petka. Saj smo pri nekaterih skupinah imeli premalo časa.

Jožica Pipan
Neva Vrčko, 6.a

PRI ZGODOVINI

Pri zgodovino smo se ukvarjali z Valvasorjem, 1. svetovno vojno in z drogami. Naši mentorici sta bili ga. Kastelic in ga. Rakuša. Zapisovali smo podatke iz revij in knjig. Poiskali smo slike na določeno temo. Prva skupina je odšla tudi v muzej. Iz naših zapiskov smo naredili miselne vzorce. Gledali smo tudi izobraževalne oddaje. Pouk je potekal v zgodovinski učilnici.

Na dan odprtih vrat so prišli v šolo starši. Naša skupina je odšla v avlo, kjer smo imeli zaključek. Povedali so nam podatke, koliko učencev se že zastruplja z alkoholom, tobakom in marihuano. Prišel je tudi narkoman, katerega so učenci spraševali. Te ure, ki smo jih preživeli v zgodovini, so bile zelo poučne in zanimive. Bile so zelo kratke. Dela je bilo veliko, a časa malo. Mislim, da bi naslednje leto lahko izbirne vsebine trajale cel teden in da bi bile ure daljše, da bi lahko v miru dokončali delo.

Lena Rožen, 6.b

Ljudski običaji

V tednu izbirnih vsebin si je vsakdo izbral svojo skupino in jo obiskoval. Nekateri smo odšli k ljudskim običajem.

Skupino je imela gospa Sonja Simčič. Razdelili smo se v pet skupin. Vsaka je dobila literaturo in ra-

ziskovala določeno temo. Raziskovali smo korenine Miklavža, Božiča in novega leta. Nato je vsaka skupina svoje delo predstavila.

V soboto, zadnji dan, smo raziskovali sami sebe in se poskušali umiriti, s tem da smo se z mislimi podali ven.

V skupini smo se veliko pogovarjali. Bilo je zelo lepo.

Zelo radi bi imeli TIV dvakrat na leto po pet dni.

Ana Starič,
Maša Grimšič, 6.a

PRI TEHNIKI

Izbral sem tehniko. Učiteljica je bila gospa Moškonova. Delali smo matematična učila in okraske iz pločevine. Prvo učilo smo delali prva dva dni. Bilo bi najbolj uporabno pri geometriji. V petek smo začeli z drugim matematičnem učilom. To učilo je bilo bolj zahtevno. Delali smo zelo natančno.

V soboto smo končali. Bil sem zelo zadovoljen z izdelkoma.

Časa smo imeli zelo malo, zato si želim, da bi drugo leto imeli pet dni izbirnih vsebin.

Domen Mali, 6.b

KULTURNI DAN

V sredo, 10. 11. 1993, smo imeli učenci sedmih razredov kulturni dan. Kulturni dan je bil namenjen ogledu slovenskega knjižnega sejma in srečanju z znanimi slovenskimi pesniki, pisatelji in ilustratorji. V Cankarjevem domu so se nam predstavili Tone Pavček in Niko Grafenauer, pesnika, Marjeta Kajzar-Novak, pisateljica, in Marjanca Jemec-Božič, ilustratorka. Program je vodil Božo Kos, ki je tudi znan ilustrator. Po srečanju smo si še sami ogledali knjižni sejem. Na sejmu so bile knjige razstavljene na zelo zanimiv in pregleden način. Ta obisk knjižnega sejma je v pozitivnem smislu spremenil moje mnenje o takih razstavah.

Tomaz Ferbezar, 7.b

Mačja razstava

V nedeljo, 17. 10. 1993, je bila na naši šoli društvena razstava mačk, ki jo je organiziralo Felinosloško društvo mačk iz Ljubljane.

Na razstavi je sodelovalo okoli 60 mačk različnih pasem: perzijske, siamske, ...

Na društvenih razstavah mačk ne ocenjujejo sodniki, temveč gledalci sami, priznanja in nagrade po prispevajo pokrovitelji razstave.

Nagrade so prejele štiri muce, ki so dosegle prve tri mesta, tretjega sta si dve delili.

Te razstave so organizirane vsako leto v jeseni in naslednjo že nestrpno pričakujemo.

Meta Usenik, 7.b

S ŠOLSKEGA TELEPRINTERJA

-
- 1. 9.** – 1. šolski dan
2. 9. – roditeljski sestanek za starše uč. 1. razr.
2. 9. – roditeljski sestanek za starše uč. 2. razr.
9. 9. – mednarodni atletske miting – učenci od 5. do 8. razreda
14. 9. – roditeljski sestanki od 3. do 8. razreda
24. 9. – šolsko tekmovanje iz logike
4. 10. – lutkovna predstava Kralj Friderik Zobati – Dom kulture
od 4. 10. do 10. 10. – **TEDEN OTROKA**
5. 10. – dan otroka
5. 10. – občinsko prvenstvo v jesenskem krosu
7. 10. – sprejem učencev pri predsedniku občinske skupščine
20. 10. – **SESTANEK SVETA ŠOLE IN SVETA STARŠEV**
22. 10. – **TRENING UZ**
23. 10. – **TRENING UZ**
24. 10. – **DAN OZN**
31. 10. – **DAN REFORMACIJE**
1. 11. – **DAN SPOMINA NA MRTVE**
Od 2. do 5. 11. – **JESENSKE POČITNICE**
9. 11. – **KONFERENCA UZ (dr. Dražigost Pokorn)**
Od 9. do 15. 11. – slovenski knjižni sejem
10. 11. – **KULTURNI DAN 7. RAZREDA – SEJEMSKI LITERARNI VRTILJAK – CD LJUBLJANA**
18. 11. – Roditeljski sestanek za 5. razred – zbornica
26. 11. – **TRENING UZ**
27. 11. – **TRENING UZ**
1. 12. – Svetovni dan boja proti AIDSU
2. 12. – gled. predst. Zelena kapica za 3. in 5. razred v Domu kulture
Od 6. do 10. 12. – smučarski tečaj za 5. razred
Od 8. do 10. 12. – **TEDEN IZBIRNIH VSEBIN NA PREDMETNI STOPNJI**
11. 12. – **DAN ODPRTIH VRAT ŠOLE NA PREDM. ST. IN 2. b, c**
16. 12. – **ŠOLA ZA STARŠE: K. LAVŠ – UČIMO SE IZ OTROKOVEGA VEDENJA**
Od 20. do 23. 12. – dnevi izbirnih vsebin 2.a, 2.b
20. 12. – **KONCERT GODBE NA PIHALA STRAŽA ZA UČENCE OD 1. DO 8. RAZREDA V TELOVADNICI ŠOLE**
22. 12. – Neverjetna zgodba – gled. predstava za 3. in 4. razred v Domu kulture
25. 12. – **BOŽIČ**

Domen Plut
5.B

INTERVJU

HILDA DUGONJIĆ-MIJATOVIĆ:

»Najbolj potrebujemo prijatelje, ljubezen in razumevanje«

V tednu izbirnih vsebin je našim likovnikom priskočila na pomoč slikarka Hilda Dugonjić-Mijatović. Vodila je skupino učencev, ki jih navdušuje oblikovanje stripov. Kaj nam sporoča ga. Hilda, ki poučuje osnovnošolske otroke iz BiH in je tudi sama ena od nesrečnežev?

Kaj bi povedali o sebi in svojem poklicu?

Rodila sem se 3. 5. 1961 v Varešu v BiH. Sem akademska slikarka; študij sem končala leta 1983 v Sarajevu. Osem let sem delala na osnovni šoli v Varešu kot učiteljica likovne vzgoje. Razstavljala sem na samostojnih in skupinskih razstavah v BiH; odprla sem prvo umetniško galerijo v Varešu, ki žal ne obstoja več, ker je zgorela v vojni.

Kakšno je vaše sedanje življenje?

Avgusta 1993 sem prišla v Novo mesto in živim v Dijaškem domu. Od oktobra 1993 se vključujem v delo osnovne šole za otroke iz BiH v Šmihelu. Poučujem likovno vzgojo od 1. do 8. razreda, naravo in družbo ter BSH jezik v drugem razredu. V Dijaškem domu so mi dodelili prostor (atelje), kjer lahko ustvarjam svoje slike – s pomočjo mnogih prijateljev, ki so mi podarili papir, platno, barve in drugo. Delam akrilik na platnu in papirju, kolaž in akvarel. Posebnega pomena za moje ustvarjanje je eksperiment kombiniranja barve, kolaža in peska. Za našo šolo sem izdelala naslovno stran za časopis Školarrac. Ta je kasneje žaživel v stripu. Rada delam tudi nakit iz glinamola.

Kako vam je ugajalo delo na naši šoli?

Posebna izkušnja je zame delo na vaši šoli, delo z grupo učencev za strip. Idealno sem se razumela z učenci, ker smo imeli skupni jezik – likovni. Za to radost, ki sem jo doživela v vaši šoli, se zahvaljujem go. Branku Šusterju, ravnatelju šole in vsem kolegom, ki sem jih spoznala.

Kaj bi želeli sporočiti učencem osnovne šole Grm?

Zaradi posebne organizacije vaše šole (mnogo svobode, kreativnosti), bi želela, da storimo kaj, da se učenci naših dveh šol spoznajo in zbližajo. Eni drugim bi lahko pokazali, kako slikate, pišete poezijo in prozo, požete itd. Na ta način bi naši učenci dobili tisto, kar najbolj potrebujejo, a to so prijatelji, ljubezen in razumevanje. Morda bi smeli naši učenci v manjših skupinah obiskati kako vašo uro pouka, da bi videli, kako vi delate. Morda so možne kake zabave za 7. in 8. razred, večeri poezije in slično. V upanju, da nam boste prišli naproti in da nam boste izpolnili nekatere od teh želja, vas pristrčno pozdravljam in želim, da bi tako dobro nadaljevali v svojim delom. Pokličite nas in obiščite!

Biljana in Brigita, 7.b

OBLIKOVALA: JELJKA D. 8.c

Tihomir Troha:

»POTREBNO JE NEGOVATI TUDI DUHA OTROKA«

Naš novi šolski pedagog je g. Tihomir Troha. Sedmošolci in osmošolci ga spoznavamo pri urah etike in družbe, ostali pa pri urah nadomeščanja. Prišel je šele v letošnjem šolskem letu, a je že »naš«. Všeč so nam njegove igrice, imenovane interakcijske vaje.

Za vas sva izvedeli nekaj več o njem in njegovem delu na šoli.

Zakaj ste se odločili za poklic pedagoga? Nam lahko na kratko opišete svojo poklicno pot?

»Nikoli pravzaprav nisem razmišljal, da bi bil kaj drugega kot učitelj, pozneje se je izkazalo, da hočem biti bolj vzgojitelj kot učitelj. Po končani gimnaziji sem se nameraval vpisati na pedagoško akademijo in postati vzgojitelj za vedenjsko motene mladostnike, vendar tisto leto te smeri niso razpisali. Tako sem bolj po naključju postal učitelj za duševno prizadete otroke. Po končani diplomam sem eno leto poučeval na osnovni šoli. Ker pa mi je ta izkušnja šele odprla kup vprašanj v zvezi z otrokom in poukom, sem se odločil še za dveletni študij pedagogike na filozofski fakulteti v Ljubljani. Medtem sem se zaposlil v dijaškem domu kot vzgojitelj, kjer sem delal do prihoda na vašo, zdaj lahko rečem že našo šolo.«

Zakaj ste se odločili prav za našo šolo?

»Nekaj učiteljev sem že prej poznal in iz pogovorov z njimi zvedel, da počnejo veliko novih stvari, kar verjetno počnejo tudi na drugih šolah, vendar sem tu opazil veliko entuziazma, veliko volje, da bi današnjo šolo naredili boljše, bolj prijazno in bogatejšo. In če tej volji dodam še dejstvo, da v šolskem kolektivu vladajo prijateljski odnosi in sodelovanje, potem se ni bilo težko odločiti. Kako so me na šoli sprejeli? Ja, to bi bilo potrebno pa njih vprašati, ampak glede na to, da so se v hudi prostorski stiski na šoli zelo potrudili in mi uredili tako prijeten kabinet, mislim, da sem tu zaželen.«

Kako si zamišljate svoje delo in kaj želite kot pedagog na naši šoli doseči?

»Po trimesečnem tipanju novega okolja in razmišljanja, kje bi se lahko najaktivneje vključil v šolski utrip, se mi je odgovor zgostil v besedi: VZGOJA. To je tisto, česar v šoli manjka. Poglejte, človek svoje razumske, umske zmožnosti uresničuje skozi učenje, izobraževanje in tu je sistem zelo dodelan. Mislim pa, da je potrebno negovati tudi duha otroka, to pa pomeni vzgojanje.

Današnji čas je naklonjen znanju, izobraževanju, ki včasih stremi k površinskim rezultatom, ti rezultati pa o otroku zelo malo povedo. Živimo pa tudi v nezdravem času, ki ob pomanjkanju vzgoje vodi v duševno in moralno nestabilnost. Kam pa lahko ta nestabilnost pripelje, lahko vidimo, če prelistamo črne kronike v naših časopisih.

Naj odgovorim na vprašanje, kaj želim kot šolski pedagog doseči: doseči želim enakopravnejši položaj vzgoje v odnosu do izobraževanja.

Mogoče se odgovor zdi presplošen, vendar to so moja izhodišča in cilji. Uresničevati pa jih bom poskušal v svojem delu z učenci, starši in učitelji.«

Imeli ste predavanje za starše učencev 7. razredov.

Kaj je bil osnovni namen vašega predavanja?

»Želel sem na nek način pomagati staršem. Mogoče se vam bo zdelo čudno, vendar je res, da so starši pri vzgajanju svojega pubertetnika pogosto prav ne bogljeni in nemočni. Če kdaj okusite njihovo grobost in omejevalnost, kaznovalnost, si to lahko razlagate prav kot izraz nemoči. Staršem sem torej skušal povedati, da je to, kar vi najstniki sedaj doživljate, normalno, da naj vam stojijo ob strani, tudi če z vami doživijo kakšno neprijetno izkušnjo. Spomnil sem jih na dejstvo, da pač odraščate in se postopoma pripravljate na samostojno življenje. S tem pa začnete nositi čedalje večji kos odgovornosti za svoje življenje. Mislim, da se tu pojavi problem: želeli bi si čedalje več pravic, odgovornost pa naj nosijo, ta stari'. To pa ne gre.«

OBLIKOVALA: JELEVA D. Bc

Ali boste tudi vi sodelovali v šolskem projektu na temo zloraba drog? Kakšno vlogo boste imeli v tem projektu?

»V okviru projekta o zlorabi drog pri mladostnikih bom sodeloval v skupini, kjer se bomo pogovarjali o psiholoških vidikih uživanja drog, o dejavnikih in razlogih za to, da mlad človek začne uživati droge. Naj kar naravnost povem: moj cilj v projektu je, da bi vam dal znanje o drogah in utrdil prepričanje o škodljivosti le-teh, da bi v kritičnem trenutku znali reči: Droge? Ne, hvala!«

Majda Štangelj in Meta Usenik, 7.b

Dotaknili ste se tudi problema širjenja drog med mladimi. Ali imate že kakšne izkušnje pri preprečevanju zlorabe drog?

»Posebnih izkušenj nimam. O problemu sem nekaj prebral in veliko razmišljal. Zavedam se možnosti, da pridete tudi sami v skušnjava, podležete pritisku vrstnika ali pa kar iz radovednosti začnete uživati droge. Seveda mislim na vse droge od cigaret, alkohola do heroina. Vse droge so namreč nevarne in škodljive. Zakaj? Zato ker z uživanjem drog mislimo, da smo rešili vse svoje probleme in težave, v resnici pa smo jih samo odrinili. In če sproti ne rešujemo svojih problemov zavestno in z obilico volje, potem ti problemi postajajo čedalje večji in težje rešljivi.«

ANKETE

DROGE NA NAŠI ŠOLI

Znano je, da začnejo droge jemati v glavnem mladostniki. Začne se že pri 10., 11., 12. letu.

Učenci, sodelujoči v projektu Droge, so pripravili, izvedli in matematično predstavili anketo. Ta obravnava odnos učencev naše šole, starih od 11 do 15 let, do kajenja, pitja alkohola, zdravil, lepil in ostalih drog.

Predstavljamo nekatere odgovore iz anonimnega vprašalnika s 35 vprašanji.

LEGALNE DROGE

Večina anketiranih učencev je seznanjena, da so cigarete, alkohol, kava, čaj ter zdravila, ki jih ni napisal zdravnik, legalne droge.

Eno od vprašanj v anketi se je glasilo: Ali si že kdaj kadil? 46 % fantov, starih od 11–12 let, je že enkrat, dvakrat ali večkrat kadilo, medtem ko je odstotek pri dekletih nekaj manjši. 46 % fantov in 48% deklet, starih 13 let, se je prav tako že srečalo s cigaretami. Pogostih kadičev v teh dveh starostnih skupinah ni.

Bolj zaskrbljujoč podatek je pri učencih, starih 14–15 let. 55 % fantov je kadilo enkrat ali dvakrat, 5 % pa večkrat, medtem ko je 35 % deklet kadilo enkrat ali dvakrat, večkrat 21 % in pogosto kadi kar 7 % deklet.

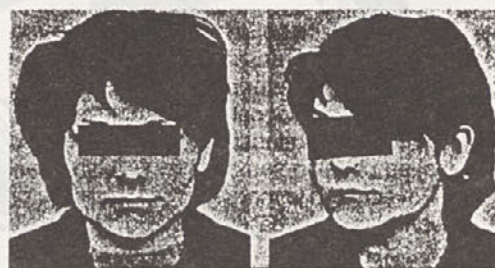
Prvo cigareto ponudijo mladostniku prijatelji ali sošolci. Večina pa je prižgala prvo cigareto iz radovednosti. Mladi so s posledicami kajenja seznanjeni, vedo pa tudi, da se je kajenja težko odvaditi.

Po zdravilih brez recepta seže 91 % fantov, starih od 11–13 let, ter 18 % deklet, starih od 11–12 let, 11 % deklet, starih 13 let, in 32 % deklet, starih od 14–15 let, medtem ko fantje ne segajo po zdravilih brez recepta. Večina deklet je segla po zdravilih, da bi se bolje počutila.

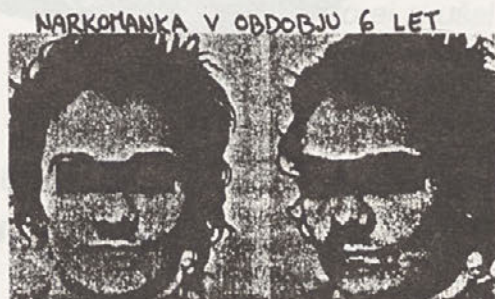
Pri vdihavanju lepil, barv, lakov ipd. pa je stanje naslednje: 28 % fantov, starih od 11–13 let, in 24 % fantov, starih od 14–15 let, je že vdihavalo katero od hlapljivih snovi. Dekleta pa te snovi manj vdihavajo.

Naslednja pomembna tema je alkohol. 36 % fantov, starih od 11 do 12 let, je bilo že opitih z alkoholom, medtem ko je odstotek pri dekletih manjši, to je 5 %. 36 % fantov in 25 % deklet, starih 13 let, je bilo prav tako že opitih. Odstotek prijanosti pri 14 do 15-letnikih pa je višji, in sicer 1 x, 2 x ali večkrat je bilo pijanih 43 % fantov in 46 % deklet.

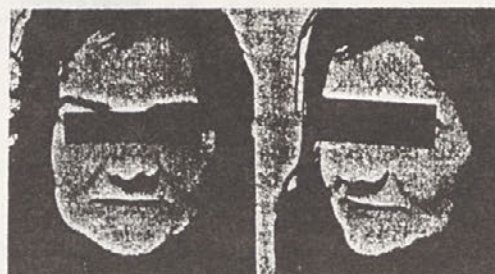
Največkrat jim alkoholno pijačo ponjdi prijatelj, brat, sestra, starši ali drug sorodnik. Večina učencev je s posledicami pitja alkoholnih pijač seznanjena in je prepričana, da sta tobak in alkohol drogi, ki najbolj ogrožata slovenski narod.

24 let

28 let

30 let

Droge v Novem mestu

V lanskem šolskem letu je bilo anketiranih 712 učencev, in sicer iz osnovnih šol 328 učencev (iz 6., 7. in 8. razredov) ter iz srednjih šol 384 dijakov.

Bistvene ugotovitve ankete so: že v višjih razredih OŠ nekateri učenci pričnejo kaditi cigarete, v SŠ se odstotek dijakov hitro povečuje. V anketi je pritrdilno odgovorilo: 10,2 % anketirancev v 6. razredu, 14,7 % v 8. razredu, v 1. letniku srednje šole 41 %, v 3. letniku srednje šole 63 % in v 4. letniku srednje šole 75 %.

Odnos do alkohola je zaskrbljujoč, kajti že osnovnošolci so bili večkrat opiti, med srednješolci pa se ta odstotek prav tako hitro povečuje.

Iz ankete je razvidno, da je bilo VEČKRAT opitih 1,7 % anketirancev v 6. razredu, 0,9 % v 7. razredu in 5,9 % v 8. razredu, 11,3 % v 1. letniku, 32,5 % v 3. letniku in 56 % v 4. letniku srednje šole.

Med osnovnošolci je razširjeno vdihavanje lepil, med srednješolci ta odstotek pada.

Iz ankete je razvidno, da se je namenoma omamljalo že: 38,1 % učencev iz 6. razreda, 42,2 % učencev iz 7. razreda, 35,6 % učencev iz 8. razreda, 19 % v 1. letniku, 20 % v 3. letniku in 25 % v 4. letniku srednjih šol.

Na vprašanje, ali si že kdaj poskusil marihuano, je pritrdilno odgovorilo 1 % anketirancev iz 6. in 7. razreda, 1 % v 8. razredu osnovne šole, v 1. letniku srednje šole 3,5 %, v 3. letniku 10,5 % in v 4. letniku 19,4 %.

Maja, 8.b

Družba, ki umeri svoje upornike, si zagotovi MIR, izgubi pa svojo PRILICNOST...
A. de Mello

DROGE

O DROGAH

Droge so rastlinski ali živalski proizvodi, ki se uporabljajo v zdravilstvu in tehnologiji. Nekateri pa droge uporabljajo kot poživilo. Droge so najprej gojili v Aziji in Ameriki. Sedaj so pa razširjene po celi Evropi in drugod po svetu. Tudi pri nas v Sloveniji je čedalje več zasvojenosti z drogami. Droge so škodljive, še posebej, če se jih jemlje v večjih količinah. Največ prekupčevanja z mamili pri nas je na Primorskem, zlasti v Kopru.

Zasvojenost z drogami se je razširila že med mladoletnimi osebami.

Sandra Ilič, 6.b

ZAKAJ MLADI UŽIVAJO DROGE?

Praviloma mladi v anketah odgovarjajo, da so prvokrat vzeli drogo zaradi radovednosti. Vendar je to le del resnice. Že samo dejstvo, da so prišli do droge, pove, da so bili v okolju, kjer je droga. V to okolje niso prišli zgolj po naključju, cela vrsta dogodkov je v preteklosti vplivala na to, da so si ti mladi ljudje poiskali ravno to družbo. V teh okoljih je tudi odnos do droge bolj liberalen kot v ostalih plasteh družbe. Ti mladi ljudje nimajo možnosti, da bi dobro izrabili svoj prosti čas, zato navedejo dolgčas kot vzrok za uživanje drog.

Špela Povše, 6.a

Sprašujem se, kaj je v drogah tako privlačnega, da je toliko ljudi odvisnih od njih. Seveda na začetku mislijo, da ne bo nič narobe, če malo poizkusijo. Toda potem ne morejo končati. Sploh se ne zmenijo za druge, srečni so samo z drogo. Potem nastanejo problemi v šoli, doma in drugje in so vsi obupani. Kradejo v prodajalnah, v diskotekah in pri starših, samo zato, da si lahko kupijo drogo. In tako naprej, do zadnjega šusa, ki si ga pritisnejo.

No, zelo žalostna zgodba.
Janja Vranešič, 6.a

Droge in naše mesto

Iz zaupnih virov sem izvedela, da v Novem mestu k sreči še ni prišlo do uporabe trde droge, ki je obolenem prinašalec AIDS-a. Dandanašnja novomeška mladina uporablja konopljo, ki jo zdrobi, zvije in skriva v pokadi. Žrtve konoplje so učenci srednjih šol, ki dobijo drogo od novomeških študentov, ki študirajo v Ljubljani in se med vikendom vračajo domov. Nihče od narkomanov, ki uživajo konopljo, k sreči še ni končal v bolnici ali umrl.

Katja Šturm, 7.b

Sprašujem se, zakaj se ljudje, mogoče celo osnovnošolci drogirajo. Ali jih to veseli ali jih v to kdo prisiljuje? Po mojem mnenju ni uživanje drog prav nič prijetno. Zakaj nekateri ljudje tihotapijo drogo na vse načine ter jo prodajajo mladim ljudem? Kaj imajo od tega? Mar ne vedo, da bo morda kmalu ugasnila ena luč življenja? Precej ljudi, med njimi predvsem mladih, je že umrlo zaradi zasvojenosti z drogami. Mar res starši ne vedo, kaj delajo njihovi otroci? Jih mogoče ne zanima ali pa ne vedo, kako bi jim pomagali?

Mali Domen, 6.b

O drogah ne vem veliko. Vse, kar vem, vem le iz filmov, knjig in časopisov. Sploh ne vem, zakaj se ljudje drogirajo. To povzroča le težave, ker potrebujejo narkomani vse več in več droge, kar jih nazadnje privede do kraje, nasilja in celo do bolezni. Zdravljenje je zelo težavno. Zakaj je tako? Ljudje ponavadi jemljejo mamila iz obupa, nezadovoljstva in strahu.

Vsem, ki razmišljajo o drogah, bi morali pokazati in razložiti, kakšne strašne posledice zaradi jemanja mamil prenašajo narkomani.

Neva Vrčko, 6.a

DROGE

Kaj so droge?

Droge so sredstva, ki zaradi svoje kemične sestave in učinkov na človeški organizem spreminjajo počutje in mišljenje uživalca. Droge so različne, tako po obliki in sestavi, kot po načinu uživanja, učinkih, škodljivih posledicah ter po možnostih, da pri uživalcu povzročijo odvisnost. Njihova nevarnost je odvisna od uživalčevega telesnega in duševnega stanja, njegove starosti in okoliščin, v katerih drogo uživa. Nekatere droge imajo takojšnje učinke, druge resnejše posledice po dolgotrajnejšem uživanju; ene hitreje zasvojijo uživalca kot druge. Ene delujejo bolj škodljivo na telesno, druge na duševno zdravje.

Ločimo legalne in ilegalne droge. Droga je torej snov, po kateri nekdo seže v želji, da bi vplival na svoje razpoloženje, počutje, doživljanja.

Zakaj mladi uživajo droge?

Razlogi za začetek uživanja drog pri mladih so največkrat naslednji:

- radovednost,
- želja po vznemirjenju in ugodju,
- pomanjkanje prijetnih doživetij,
- želja po sprejetosti v družbo ali po potrjevanju pred vrstniki,
- iskanje spodbude za pogum ali za večjo družabnost,
- poskus odpravljanja čustvene napetosti, potrtosti in tesnobe
- težnja po sprostitvi, brezbržnosti ali pomirjenju,
- izogibanje neprijetni ali boleči stvarnosti.

Zakaj so droge tako privlačne ravno mladostnikom?

Mladostništvo je obdobje, ki nosi s seboj mnoge značilnosti. Prav te naravne razvojne potrebe mladostnika, ki so na eni strani spodbuda njegovemu odraščanju, pa so lahko tudi šibke točke, na katere se ujame zloraba drog. Te značilnosti so:

- potreba po samopotrditvi in samostojnosti,
- želja po povzemanju vedenja in navad odraslih,
- težnja po kljubovanju odraslim in avtoriteti,
- privlačnost tveganja in vsega novega,
- nihanje razpoloženja s pogostimi potrtostmi in tesnobo,
- negotovost vase,
- odvisnost od mnenja vrstnikov,
- želja po širjenju doživetij,
- sprejemljivost za simbole drznosti in poguma,
- nezadovoljstvo s seboj in stvarnostjo,
- nestrpnost in neučakanost.

Kaj opozarja na možnost zlorabe drog pri mladostniku?

Domači in ostali, ki živijo z mladostnikom, naj na možnost, da ta sega po drogah, pomislijo, kadar:

- iz domače lekarne izginjajo zdravila,
- se znajdejo med mladostnikovimi stvarmi tablete, praški, ampule, stekleničke neznanega porekla,
- veje iz mladostnikovih oblačil duh po kemičnih sredstvih,
- zaznajo duh kot po zažgani vrvi ali aromatičnem tobaku,
- mladostnik vztraja pri nošnji sončnih očal in dolgih rokavov v za to neprimernih okoliščinah (morda želi skriti ozke ali široke zenice ali sledi vbodov na rokah),
- opazijo sledi krvi na rokavih, kosmate, injekcijske igle ali brizgalke,
- si mladostnik pogosto izposoja denar, če začne doma izginjati denar in nakit.

Kako lahko pomagamo mladostniku, ki ima probleme z drogo?

Kaj lahko storijo vrstniki?

Vrstniki lahko pogosto najbolj učinkovito pomagajo mladostniku, da obvlada probleme, ki so povezani z zlorabo drog.

Tako naj mu:

- pomagajo, da se vključi mednje,
- ga vabijo na dejavnosti, ki jih je imel včasih rad,
- ga spodbujajo k spontanemu in sproščnemu pogovoru o svojih željah in bojznih,
- se z njim skupaj sprostijo in zabavajo brez alkohola in drog,
- mu nevsiljivo ponudijo pomoč, da bo nadoknadil zamujeno v šoli,
- mu dajo občutek, da jim je pomemben in da jim ni vseeno zanj,
- da ga niti ne zasmehujejo niti ne delajo herojstva iz njegovih izkušenj z drogo,
- da so še posebno pozorni, kadar je ponovno v stiski in obupuje.

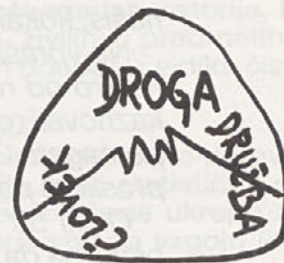
Kaj lahko storijo starši?

Pri vsem tem se morajo izogibati:

- obtožb, očitkov, iskanja krivde pri njem in njegovih prijateljih,
- mučnih čustvenih reakcij, samopomiljevanja in samoobtoževanja,
- groženj s kaznijo in policijo,
- zasiševanja o virih droge, ceni in posrednikih,
- nesmiselnih prepovedi, prikrajševanja in razglaševanja njegovih težav,
- zmanjševanja in zanikanja problema ter prikrivanja.

Vedeti moramo, da zdravljenje ni smiselno, če mladostnik sam ni motiviran zanj.

Neva Vrčko, 6.a

oblikovala:

Hreia Tuia 8.c

Suzi 94

ILEGALNE DROGE

Učenci so že slišali za večino od tako imenovanih ilegalnih drog, manj znan jim je kodein. Mlajši učenci v svoji okolici manj poznajo uživalce drog, medtem ko starejši učenci (8. razred) poznajo v svoji okolici vsaj nekaj ljudi, ki uživajo droge.

Mlajšim učencem ni še nihče ponudil marihuano, večkrat pa so ponudili marihuano dekletom, starim 14 let (28 % – 1 x, 2 x ali večkrat). 2 % fantov in 4 % deklet, starih 13 let, ter 11 % deklet, starih 14 let, je že nekajkrat poizkusilo marihuano, večina iz radovednosti. V stik z njo so največkrat prišli na žurih. Dekletom, starim 13 in 14 let, so ponudili tudi katero od drugih ilegalnih drog, kot so hašiš, kokain, heroin in ostale droge.

Na vprašanje, kako bi starši ravnali, če bi ugotovili, da jemljejo katero od naštetih drog, jih je 20 % odgovorilo, da bi jih strogo kaznovali, okoli 60 % pa jih je odgovorilo, da bi jim starši skušali pomagati. Če bi bili učenci v stiski zaradi uživanja drog, bi najprej prosili za pomoč starše, nato pa zdravnika.

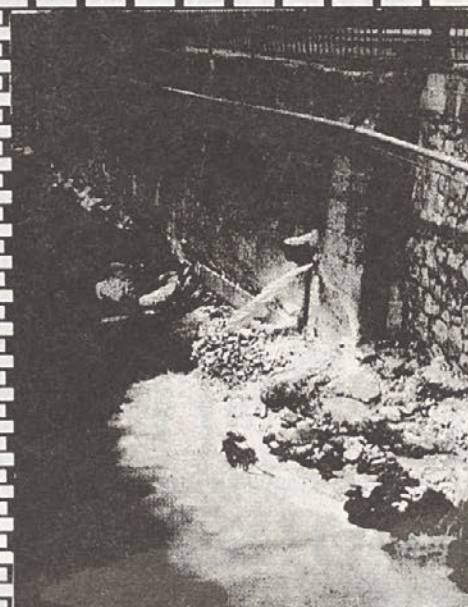
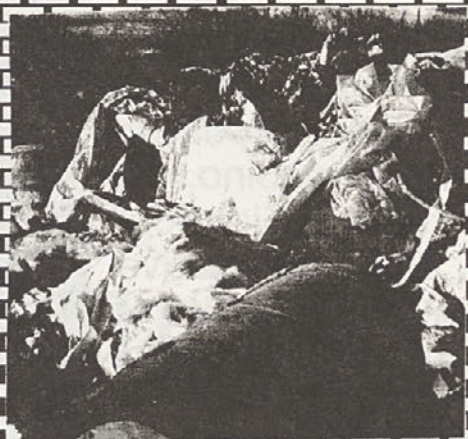
Okoli 50 % učencev meni, da je informacij o drogah dovolj, ostali pa da ne, oziroma ne vedo.

Kljub vsem zaskrbljujočim podatkom, ki smo jih slišali, pa so učenci v večini seznanjeni z negativnimi posledicami uživanja drog.

Pa še to. Nekateri odrasli menijo, da učitelji s tem ko seznanjajo mladostnike z drogami, delajo reklamo zanjo. Anketa pa je pokazala, da nad 90 % mladostnikov ne misli tako.

Ženeta in Petra, 8.d

Ali učitelji
res delajo
reklamo za
drogo?

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO

Predstavila vam bova zelo zanimiv zavod, ki sva si ga temeljito ogledala. Zavod za zdravstveno varstvo je državna ustanova, katere osnovna dejavnost je epidemioške, oziroma preventivne narave. Ima štiri osnovne oddelke: kemični oddelek, mikrobiološki oddelek, oddelek za socialno medicino ter higiensko epidemiološko in ekološko službo.

V ZZV so zaposleni zdravniki posebnih specializacij, inženirji kemije, inženirji živilske tehnologije, biologi, kemijski, laboratorijski in sanitarni tehniki, medicinske sestra ter administrativni in pomožni delavci.

HIGIENSKO EPIDEMIOŠKA IN EKOLOŠKA SLUŽBA:

V higiensko epidemiološki in ekološki službi preprečujejo nalezljive bolezni (črevesne...). Preprečujejo jih tako, da odkrivajo vzroke okužbe, izolirajo bolnike ter dezinficirajo okuženo okolje. Vrsta preprečevanja nalezljivih bolezni je tudi deratizacija, torej uničevanje miši in podgan, ker le-te prenašajo bolezni, ki pa njim ne škodijo. Opravljajo pa tudi vse vrste sanitarnih pregledov, npr. pregled vode iz vodovodov in ostalo.

Na ekološkem področju delujejo biologi. Opravljajo meritve hrupa, onesnaženosti in strupenih substanc v zraku, sodelujejo pri izgrajevanju ekološko prijaznejših objektov. Biologi sodelujejo tudi pri preiskavah naravnih voda.

KEMIČNI LABORATORIJ:

V kemičnem laboratoriju analizirajo vode (pitne, površinske, podzemne, odpadne), živila ter predmete splošne rabe. Analiza sestave zavzema pesticide, razna olja, nafto... Vzorec po posebnem postopku pripravijo, za kar potrebujejo posebne naprave, sledi odlivanje. Za en vzorec, npr. vode, potrebujejo 15 litrov vode. Vsak vzorec razdelijo in analizirajo po delih. Strokovnjaki iz kemičnega laboratorija tudi potrjujejo, da je krivec za onesnaženje narave človek, saj se največji problemi pojavljajo v prostorih, kjer je posegal človek.

Če kdo sumi, da voda, ki jo uprablja, ni v redu, jo lahko prinese v laboratorij, kjer jo bodo testirali.

MIKROBIOLOŠKI LABORATORIJ:

V mikrobiološkem laboratoriju opravljajo mikrobiološke preiskave. Pregledujejo material bolnikov: urin, blato, punktate, brise žrela in nosa. Iščejo bakterije, ki povzročajo obolenja. Ko jih izolirajo, jih testirajo, kako so občutljive na določene antibiotike. Pri tem si pomagajo s podatki, ki jih lečeči zdravnik pošlje z materialom, ker je nemogoče testirati bakterijo na vse danes obstoječe antibiotike. Poleg bakterij iščejo tudi viruse in parazite. V krvi bolnikov lahko dokažejo protitelesa na določene bakterije ali viruse, kar je posredni dokaz za povzročitelja obolenja.

Imajo tudi posebni del mikrobiološkega laboratorija, ki se ukvarja s preiskavami bakterij v vodah, živilih in predmetih splošne rabe. Preiskujejo tudi brise površin in posode z vidika čistoče.

ODDELEK ZA SOCIALNO MEDICINO:

Oddelek za socialno medicino zbira podatke o zdravstvenem stanju prebivalcev. Sestavlja poročila in jih statistično obdeluje. Na podlagi teh poročil nato svetuje določene ukrepe za izboljšanje stanja. Ukvarjajo se tudi z zdravstveno vzgojo (preprečevanje aidsa, boj proti kajenju in mamilom).

Možnosti za diagnostiko so še ogromne. Poleg denarnih zadev jih vsekakor najbolj pesti pomanjkanje prostora, vendar lahko o novem zavodu zaenkrat samo sanjajo.

Matevž Harlander in Klemen Jaklič 7.c

FILM

LJUBEZEN
SE NE
SPOMINJA
ŽALITEV...

Najbolj gledani filmi

v ZDA v letu 1993

10. FREE WILLY
9. CLIFFHANGER – SYLVESTER STALLONE
8. IN THE LINE OF FIRE – CLINT EASTWOOD
7. NESPODOBNO POVABILO
6. PEŠČICA DOBRIH MOŽ – TOM CRUISE
5. SLEEPLESS IN SEATTLE – TOM HANKS
4. THE FIRM – TOM CRUISE
3. ALADDIN
2. BEGUNEC – HARRISON FORD
1. JURSKI PARK

v Novem mestu

TOP 10 v letu 1993

1. JURASSIC PARK
2. BASIC INSTINCT
3. INDECENT PROPOSAL
4. HOT SHOTS 2
5. THE BODYGUARD
6. HOT SHOTS
7. HOME ALONE
8. SCENT OF A WOMAN
9. SISTER ACT
10. A FEN GOOD MEN

MARKO VIDE, 7.b

JURSKI PARK

Letos je film Jurski park dvignil mnogo prahu, zato predstavljam kratko vsebino.

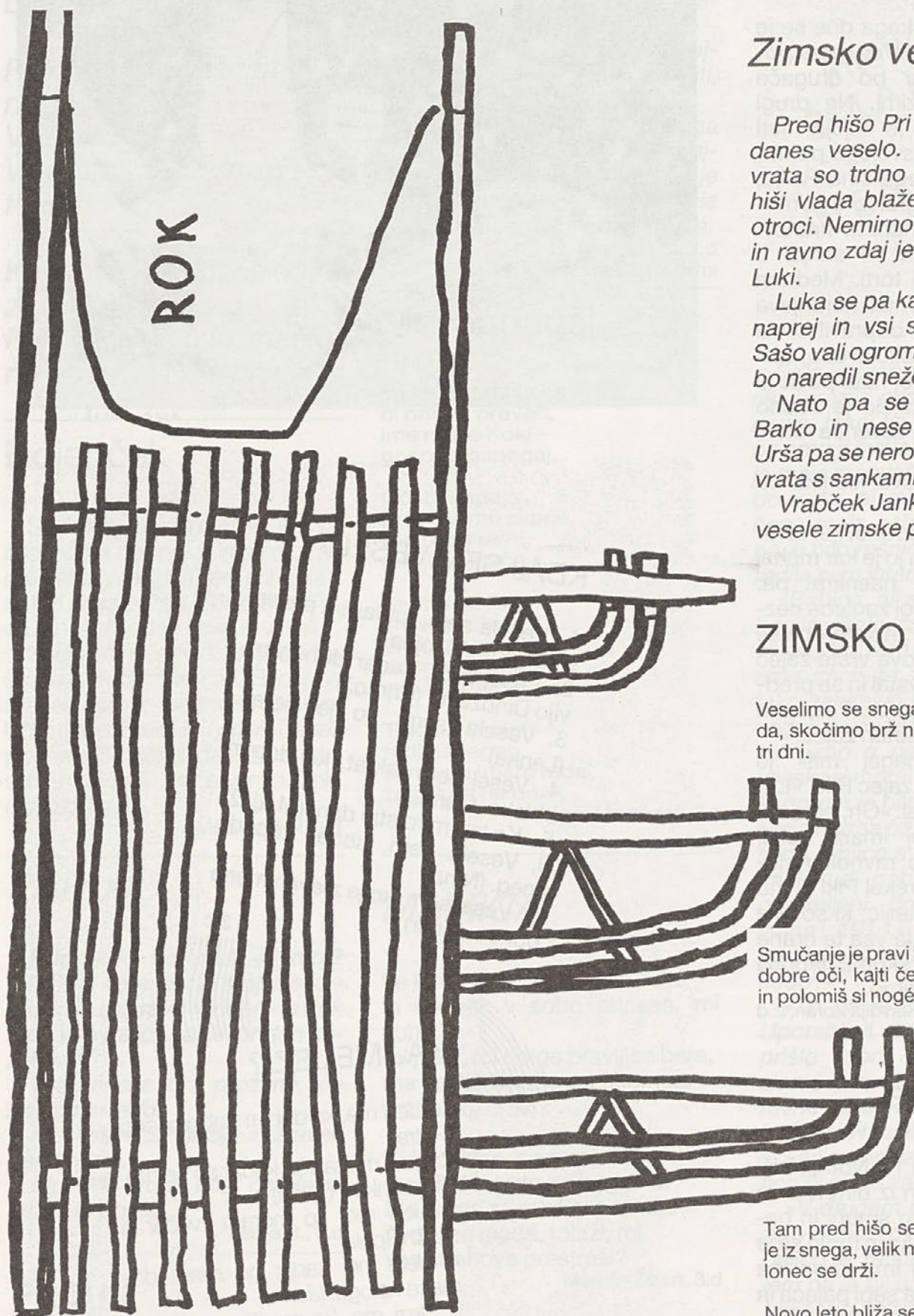
Znanstvenik je dobil idejo, da bi lahko oživel dinozavre. V rudniku so našli približno 65 milijonov let stare komarje, ki so bili preleti s smolo. Iz komarjev so izsesali kri. Nato so jih združili z žabami. Končno so se izvalili dinozavri. Ko so bili poznavalci dinozavrov na ogledu parka, je nekdo izklopil 10 000 voltno varstveno ograjo. Ker so začeli dinozavri uhajati iz svojega območja, so mesojedi dinozavri posegali tudi za ljudmi, ki so bili v parku. Ljudje so le s težavo pobegnili. Na koncu so srečni zapustili otok, kjer so ostali samo dinozavri.

Gotovo ste tudi vi med tistimi, ki ste si film ogledali.

Ksenija Vrban, 7.c

Lipcan Petra, 8.a

MALA NAJČA

Zimsko veselje

Pred hišo Pri zlatih jabolkih je danes veselo. V hiši je toplo, vrata so trdno zapahnjena in v hiši vlada blažen mir. Zunaj so otroci. Nemirno se igrajo, kepajo in ravno zdaj je Bine vrgel kepo Luki.

Luka se pa kar smeji in se igra naprej in vsi se veselo igrajo. Sašo vali ogromno kepo. Gotovo bo naredil sneženega moža!

Nato pa se mu pridruži še Barko in nese kepo za glavo. Urša pa se nerodno prerine skozi vrata s sankami.

Vrabček Janko pa jim prepeva vesele zimske pesmice.

Klavdija Zoran, 2.d

ZIMSKO VESELJE

Veselimo se snega, če ga le nam zima da, skočimo brž na sani in drvimo tja v tri dni.

Smučanje je pravi hec, če imaš smuči in dobre oči, kajti če greš čez skakalnico in polomiš si noge, konec zime zate je.

Tam pred hišo se smehlja, čuden mož je iz snega, velik nos, velike oči, na glavi lonc se drži.

Novo leto bliža se in z njo dedek Mraz, vsi pozdravimo ga na ves glas.

Velik medo – z mehko dlako – to si jaz želim in upam, da ga prav zares dobim.

Nina Šaruga, 2.b

(Krožek: Igrajmo se z besedami)

Lačna prijatelja si pomagata

Nekega jesenskega dne se je zajček Piki spomnil, da mora poiskati hrano, ker bo drugače stradal v hudi zimi. Na drugi strani gozda pa je zajčja mati Cilka opozarjala svojega polnoletnega razigranega sina Rikija, ki se je ravno igral z avtomobilčki: »Pojdi si nabirat hrano!« Riki je leno vstal in sanjal o slastni čokoladni torti. Medtem je mami izmaknil malo korenjeve marmelade in se odpravil skozi gozd. V gozdu je bilo svetlo, tam so prepevale ptice, nato pa se je zvečerilo in postajalo je vedno temneje. Tu so veeverice štejele lešnike:

»En lešnik in dva lešnika so trije lešniki...«

Rikiju je bilo nerodno, ker ni nikogar pozdravil in jo je kar mahal skozi gozd. Kar naenkrat pa: TRESK! Pred seboj zagleda neznanega prijatelja, za katerega še ne ve, da je njegove vrste zajec Piki. Naenkrat je vstal in se predstavil: »Jaz sem zajec Piki, sem polnoleten in pameten zajec.«

»Prosim, pomagaj mi!« je zaskrbljeno rekel zajec Riki. »Lačen sem!« je dodal. »Oh, ne skrbi prijatelj, s seboj imam nekaj hrane, ki sem jo ravnokar nabral!« je prijazno rekel Piki in mu ponudil nekaj deteljic, ki so bile prav okusne. Ko je vse te hrane zmanjkalo, sta jo skupaj nabrala in tako preživela zimo.

Klavdija Zoran, 2.d

Vesela zima

Ulica Na Tratah 17. Notri, v hiši se kuri, je toplo in iz dimnika se kadi. Pred hišo so smuči in palice. Vesna se sanki in toplo se je oblekla. Na glavi ima kapo, na rokah rokavice, na sebi pajaca in obuta je v škornje.

Robi vrže lvu kepo. Janko nese majhno kepo, Mare se muči z veliko sneženo kepo. Verjetno bosta naredila sneženega moža.

Tea Brkopec, 2.d

ANA ČOLIČ

KDAJ SEM VESEL?

1. Vesela sem, kadar se peljem s kolesom. (Mojca)
2. Vesel sem, kadar dobim revijo Dinosaurji. (Primož)
3. Vesela sem, ko je petek. (Lenka)
4. Vesel sem takrat, ko dobim obiske. (Jure J.)
5. Ko imam rojstni dan. (Matjaž)
6. Vesela sem, kadar zapade sneg. (Nina)
7. Vesel sem, ko je zraven mene punca. (Amir)

3.c

KAJ ME JEZI?

1. Jezi me, ko dobim slabo oceno. (Petra)
2. Jezi me takrat, kadar se ne morem sankati. (Tjaša)
3. Jezi me, ko moram zvečer iti spat. (Špela)
4. Jezi me, kadar ne znam domače naloge. (Janez)
5. Jezi me, ko me Tina zafrkava. (Žarko)

3.c

Zakaj se kopaš v nogavicah?

Ker je voda premrzla za bose noge.

Rok me je uščipnil v nogo!

V katero?

V mojo, menda ne v tvojo.

Kaj bova storila, če bova zagledala mačko?

Nič. Upajva, da mačka ne bo zagledala naju.

Vesna Želič, 3.d

Dojenček

Stara sem bila pet let, ko je mama rodila dojenčka. Ime smo mu dali Peter. Vsak dan sem prihajala k zibelki in ga božala. Zdelo se mi je, da se Peter vedno smeji in veseli.

Sedaj Peter že hodi, saj je star že štiri leta. Tudi govori že. Sedaj se skupaj igrava, bereva in riševa. Učim ga o živalih in naravi. Danes praznuje 5. rojstni dan. Za rojstni sem mu kupila pobarvanko. Zelo rad jo barva.

Maja Jevšek, 3.d

Piki moj

Kdo, kdo korenjak je moj? Piki, Piki korenjak je moj. Še kosilo mi napravi, priden kužek moj. Vse rožice zalije, priden kužek moj.

Vse mucke brž prežene, če hrano mu jedo.

Moj Piki kost grizlja in zraven pentljo ima.

Moj Piki krono ima, da slavni kužek bi postal.

Vesna B., 3.d

ŽIVALI

Štiri mačke – črn nos, ena mačka – ti si kos!

Maruša, 3.d

ZAJEC IN LISICA

Nekega dne se je sprehajala lisica. Iskala je hrano, takrat je padal sneg. Bilo je mrzlo.

Tam za kamnom je kupal zajček. Lisica ga je hotela pojesti, ampak zajec ji je pobegnil.

Lisica je bila lačna. DrugEGA dne je lisica zopet zagledala zajčka. Končno ga je ujela. Zajec je bil žalosten, ker ga je lisica ujela in ker je vedel, da ga bo pojedla.

Nina Murko, 2.d

Krožek Igrajmo se z besedami

Moj papagaj

V kletki stanuje, ni priden preveč, ime mu je Koki – gospod papagaj.

Očetu nagaja, po glavi mu skače, mami po rami, meni na hlače.

Sestra ga kliče:

»Koki prelepi, pridi nazaj, da te nahranim in piti ti dam.«

Tak je naš Koki – moj papagaj, zares ga imam rada, za nič ga ne dam.

Andreja Mamilovič, 2.c

MAMICA

Le kdo me zjutraj tiho zbudi in sonček v sobo prinese, mi kuha, mi pere, mi dolge pravljice bere, me dopoldan z nasmehom na vratih pozdravi?

Me poslušaj, se smeje, me nikdar grdo ne pogleda. Me prime za roko, v posteljo vodi, me gleda, tolaži, mi vse strahove prestraši?

Maruša Žibert, 3.d

Intervju:
ŠOLA NEKOČ
IN DANES

Šolo imamo pri nas že od Marije Terezije naprej. Eni so besni nanjo, takoj ko se zbudijo, drugi pa smo ji hvaležni. Od takrat, ko je moja mamica hodila v šolo, pa do sedaj, ni veliko sprememb. V času moje babice in prababice pa je bilo resnično drugače. Naradila sem intervju z babico.

»Babica, ali ste takrat, ko si ti hodila v šolo, že imeli zvezke?«

»Ja, ko sem jaz hodila v šolo, smo imeli že zvezke. Ne sicer tako zanimivo poslikane, kot so sedaj, a vendar so bili v redu. Pisali smo s peresom, ki si ga vseskozi moral namakati v črnilo in potem je bilo vse polno pack. Moja mama pa je še pisala na leseno tablico s kreda. Zraven so imeli tudi gobice. Tako so bili opremljeni do prve svetovne vojne l. 1914.«

»Kako pa ste se učili abecedo?«

»To pa je bilo kar zanimivo. Uporabljali smo, kar nam je prišlo pod roke. Največkrat slamo in koruzo. Slama je bila za ravne črte, koruza pa za trebuščke. Naučili smo se pa le.«

»Ali so pri vas kaj strašili s palico?« me je zanimalo.

»V drugem razredu smo imeli zelo dobro tovarišico, ki je imela palico le za kaj pokazati. V tretjem pa je bil učitelj, ki je zelo rad tolkel po prstih in zraven vpil, da nas tako vzgaja v poštene ljudi.«

Hvala, babica, no sedaj nas učitelji drugače vzgajajo v poštene ljudi.

Lea Lipovšek, 3.d

POGUMNO PERO

NOVO MESTO

Novo mesto leži na jugu Slovenije. Ko se mu približaš, opaziš reko Krko, ki ga ovija in objema in nikoli ne spusti iz svojega objema. Zazrem se v nebo, ki je včasih jasno, včasih oblačno, vendar pa vsakič dobi poseben čar prav nad našim mestecem. Pozimi pa čisto spremeni svoj obraz, postane čudovito belo in le redkokd se upre beli vabljeni opojnosti, ki preveva Novo mesto. Le Krka ostane nespremenjena in neprizadeta, počasi se vije okoli mesta in ga varuje kot mati svojega otroka.

Prebudim se iz zamaknjenosti in zaslišim otroški krik tam nekje na griču. Da, ta zimska radost spremlja Novo mesto, kar spomin pomni. Vendar pa zima ni za vse tako nepopisno lepa. Preplašeni ptički čivkajo v svojem začasnem zavetju in čakajo na svojo drobtinico ali seme, ki jim ga bo pustila dobra duša, ki ji je mar tudi za male kepice v snegu. Vendar bo večina preživela zimo in dočakala novomeško pomlad, nekateri pa bodo podlegli mrzli zimi, to bodo najšibkejši. Zopet se prebudim in padem z oblakov na tla. Ozrem se naokoli in zagledam roj človeških mravelj in avtomobilov, ki onesnažujejo naše mesto. Morda naše prihodnje generacije ne bodo poznale Novega mesta takšnega, kot ga poznamo mi. Morda.

To je Novo mesto, takšno kot je, dobro in slabo, vendar naše, samo naše.

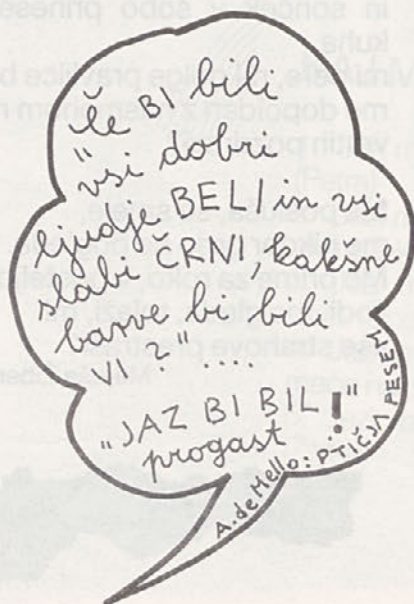
Matevž Harlander, 7.c

Droga

*Droga te ne uboga, ubogaš ti njo.
Ko prime te za roko in popelje te v temó.
Droga res ni prava stvar. A tebi ni mar,
ali je to mamilo, ali je zdravilo,
glavno je to, da je poživilo.*

*Droga ni navaden prah, kot zmleti grah.
Droga je križ, pred katerim še sam žimiš.
Z drogo si prijatelj do smrti,
naprej pa živiš s krti.*

Leila Bdeir, 7.c

Narkomanija

*Narkomanija je norija,
ki pamet ti vpija.
Kmalu pride smrt s koso
in te pobere kakor roso.*

*Zato te prosim.
Umakni se čim dlje od nje,
kamor gre in kamor ne.
Zato še enkrat ponovim ta verz,
norkamanija s smrtjo se konča,
človeka prosim vsakega,
da neha s to norijo,
poimenovano narkomanijo.*

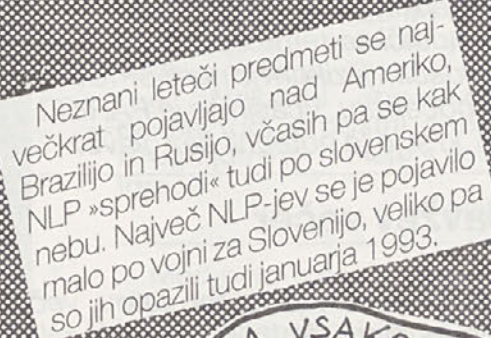
NLP

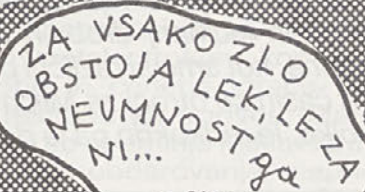
NLP NA SLOVENSKEM NEBU

O NLP-jih po vojni ni veliko napisanega, zato pa je januarskih zapisov toliko več. Tako je Tomaž Ušter iz Brezovice v ponedeljek, 25. januarja, ob 21.30 nad Krimom zagledal čudno svetlobo, najprej oranžno, nato modro. Kasneje se je iz te svetlobe prikazal »neznani predmet, ki je imel obliko piramide«, za njim pa se je vlekel rep, sestavljen iz mnogih lučk, ki so bile rumene, rdeče, oranžne in zelene. Ko je predmet izginil, se je izza Krima še nekaj časa razlivala modro-rdeča svetloba. Isti predmet sta opazila še njegova žena in mati.

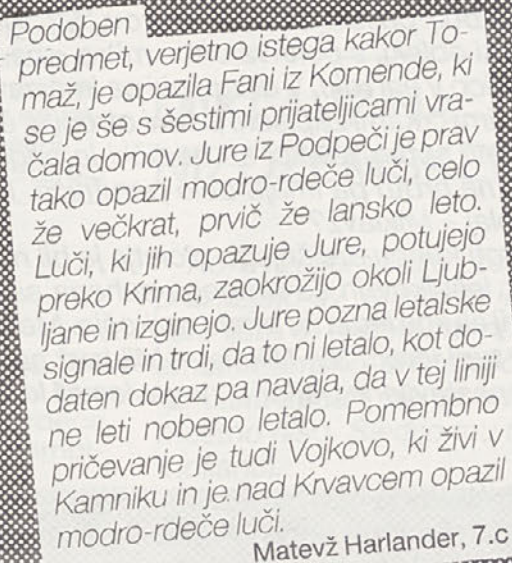

Neznani letéči predmeti se največkrat pojavljajo nad Ameriko, Brazilijo in Rusijo, včasih pa se kak NLP »sprehodi« tudi po slovenskem nebu. Največ NLP-jev se je pojavilo malo po vojni za Slovenijo, veliko pa so jih opazili tudi januarja 1993.

ZA VSAKO ZLO
OBSTOJA LEK, LE ZA
NEUMNOST GA
NI...

K. GIBRAN

Podoben predmet, verjetno istega kakor Tomaž, je opazila Fani iz Komende, ki se je še s šestimi prijateljicami vrátila domov. Jure iz Podpeči je prav tako opazil modro-rdeče luči, celo že večkrat, prvič že lansko leto. Luči, ki jih opazuje Jure, potujejo preko Krima, zaokrožijo okoli Ljubljane in izginejo. Jure pozna letalske signale in trdi, da to ni letalo, kot dodaten dokaz pa navaja, da v tej liniji ne leti nobeno letalo. Pomembno pričevanje je tudi Vojkovo, ki živi v Kamniku in je nad Krvavcem opazil modro-rdeče luči.

Matevž Harlander, 7.c

IZ VELIKE KNJIGE O PRAZNIKIH

Slovenska imena za parkeljna

Na Slovenskem se za parkeljna uporablja več različnih imen, odvisno od kraja. Med drugimi zasledimo tudi:

– špicbartel, špicpartel, kozjebradec, vrag, zlodej, rogač, parklin, parkln, porkln, šteglebic, šteglebegla, krampus.

Kakšni so hudiči

Francoski hudiči so vsi ohomotani z volčjimi, telečjimi in ovnovimi kožami. Hudiči so opasani z debelimi jermeni, na katerih jim bingljajo debeli kravji zvonci in mulji cingeljci, ki zvončkajo, da se bog usmili. V rokah nosijo pasje bombice in goreče bakle, da se dviga ogenj in šviga strašen dim.

Naši hudiči so temu opisu zelo podobni; posebno naličje z rogovi in rdečim jezikom je nosil ŠPICPARKELJ v Resniku, podobno kot v Podčetrtku. Včasih se je PARKELJ zadovoljil tudi s črno nogavico, ki si jo je potegnil čez glavo.

Miklavžev večer

Miklavžev večer je večer darov, večer pričakovanja izpolnitve drobnih in manj drobnih otroških želja, ki so si različne in podobne, kot smo si različni pa tudi podobni ljudje med seboj. V starih časih so otroci za Miklavža dobili pest orehov, suho sadje, jabolko, le redkokd pa je dobil tudi pomarančo.

Maruša in Branka, 6.b

Sv. Nikolaj – Miklavž

Sv. Nikolaj, ki mu pri nas pravimo navadno Miklavž, je gotovo eden najbolj priljubljenih svetnikov. Sv. Nikolaja upodabljajo v škofovski obleki, s pokrivalom – mitro – na glavi in z zlato zakrivljeno palico v eni roki. V drugi roki pa ima navadno knjigo, v katero so z zlatimi črkami zapisani pridni otroci, s črnimi pa nepridipravi. Miklavževi spremljevalci so hudički in angeli. Angeli nosijo belo obleko, na hrbtu pa imajo bele perutnice. In kakšne darove nosi sv. Nikolaj – Miklavž?

Še proti koncu prejšnjega stoletja je bil na kmetih poleg jabolk, orehov, lešnikov in še drugega suhega sadja venec fig, zavitek sladkarij ali kos lecta že pravo razkošje. Mestni otroci so bili kmalu deležni tudi igrač. Sv. Nikolaj – Miklavž navadno nosi vse te drobce v nastavljeni peharje, nogavice ali košare.

Eva, 7.b

Svetega Miklavža imenujemo tudi sv. Nikolaj. Bil je visoke postave, včasih nekoliko debelejši. Miklavž je napravljen po vzgledu liturgičnih oblačil, čez dolgo belo haljo (ALBO) obleče večernični plašč. Na glavi nosi MITRO. Mitra je škofovska kapa. Miklavž je bil namreč škof. Mitra spominja na dva žarka svetlobe, ki naj bi stekla iz MOIZESOVEGA ČELA. Na zadnji strani MITRE sta pritrjena dva trakova, ki padata čez rame, označevala naj bi duh in črko stare in nove zaveze. Najbrž izvira dvorogata kapa iz EGIPTA. V roki drži škofovsko palico, ki je zgoraj zavita, okrašena. Tudi ta izvira iz EGIPTA. V drugi roki pa ima, a ne vedno, knjigo. V njej piše z zlatimi črkami, kaj so počeli pridni otroci, in s črnimi, kaj so počeli poredni otroci. Po izročilu mora imeti dolgo belo brado. Roki mora imeti v belih rokavicah.

Ana in Maša, 6.b

Miklavževo spremstvo

Miklavževo spremstvo sta dva ali več angelov ter hudobec ali peklenšček, imenovan tudi parkelj ali hudi duh. Parkelj ima nalogo, da rožlja z veirgo in straši otroke.

Angel nosi belo ali svetlo roza ali svetlo modro haljo, na hrbtu pa ima perutnice. Te so bele ali rumene. Ponekod so bile perutnice prave gosje ali šojine. Ponavadi izbirajo za angele deklice z dolgimi, skodranimi lasmi. Dve od izbranih imata svetle in dve temne lase. Zelo priljubljeni so dolgi spuščeni lasje. Pogost je tudi zlat trak čez čelo. Na traku je včasih tudi zvezda. Nekateri angeli imajo tudi krone iz lepenke, pa venček iz umetnih cvetic, čepico, belo ruto ali posebno papirnato stožasto kapo. Navadno ima angel bele čevlje in bele rokavice.

Včasih je Miklavž nosil hruške in jabolka. Otroci so nastavili pehar pod okno. Vsi otroci niso bili deležni enake obdaritve. Darilo je bilo odvisno od denarja pri hiši.

Tina B. in Matjaž, 6.b

Kako je bilo pred Miklavževim prihodom na kmetiji in kako v mestu

Na Gorenjskem so ponekod otroci že dolgo pred Miklavževim prihodom vsak dan molili: »Miklavž, prnès m kej al pa zadrèj.« (Miklavž, prinesi mi kaj ali pa vrzi.) Ko je Miklavž zapored trkal po oknih, so otroci najprej molili in šele potem odprli okno. Na okenski polici so zagledali jabolka, hruške, suho sadje in še druge dobrote. Otroci so bili seveda zelo veseli.

Močno se je razširila navada, ki je bila med obema vojnama v mesith, naprimer v Ljubljani, tako rekoč obvezna, da otroci Miklavžu rišejo ali pišejo svoje želje. Pismo položijo na okensko polico, zjutraj pa v svoje veliko veselje opazijo, da ga je Miklavž vzel. Nekateri otroci mečejo pisma tudi v poštni nabiralnik. Drugo jutro jih čakajo v sobi lepe igrace.

Mojca, 6.a

Med prvo vojno je Miklavž hodil po trgovinah. Pojavljaj se je v znani Krisperjevi trgovini. Od tam je metal otrokom konfete, bonbone in cenene igrace ter delal reklamao za trgovca. Marsikdo se še spominja Miklavža in njegovega obdarovanja, naprimer v Schmittovi trgovini in Stritarjevi izložbi. Stritarjeva ulica je bila seveda polna navdušenih otrok. V izložbi je vozil tudi električni vlak po umetelno narejeni pokrajini in bil v tistih časih velika atrakcija.

MIKLAVŽ NA NIZOZEMSKEM

Na Nizozemskem zelo radi praznujejo sv. Miklavža in jim je zelo ljub. 6. decembra pripelje v amsterdamsko пристanišče, kjer ga čaka župan, da ga odvede v mestno hišo. Sledijo mu črnici in Indijanci.

Sv. Miklavžu pomaga črni Peter. Poredne otroke ima Miklavž zapisane v rdeči knjigi. Od holandskega Miklavža so po drugih državah nastali Božički.

Domen Mali, 6.b

OBDAROVANJE

Otrokom je Miklavž nosil v noči od 5. na 6. decembra v nogavico, kapo, pleteno košarico ali na krožnik darila. Krožnike so polagali na okensko polico, na kuhinjsko mizo ali na nočno omarico k postelji. Otroci so Miklavžu napisali pisemce.

Snežana in Barbara, 6.a

Stojnice so stale na Mestnem trgu od Čevljarskega do Špitalskega mostu kar v dveh vrstah in so bile zvečer razsvetljene.

Na stojnicah so prodajali: piškote, turški med, pomaranče, mandarine, figurice: Miklavže, parkeljne in nune, igracke, orglice, sveče, konfete, kič, iz testa narejene Miklavže in parkeljne, medeni kruh, škofovske palice, pa tudi šibe ali korobače, na katerih so bili privezani parkeljni.

Simona in Enis, 6.b

Miklavžev semenj v Ljubljani nekoč

»Miklavžev semenj v Ljubljani je vsako leto večji in vsako leto bolj popoln. A ne le zato, ker je čedalje več otrok, ki že komaj tega dneva pričakujejo, da bi jim sv. Miklavž prav veliko prinesel, temveč tudi zato, ker mamke same nikoli dosti nakupiti ne morejo, da bi svojim otročičem postregle. Ni tedaj čuda, da je Miklavžev sejem vsako leto večji!«

Miklavževi večeri v Ljubljani

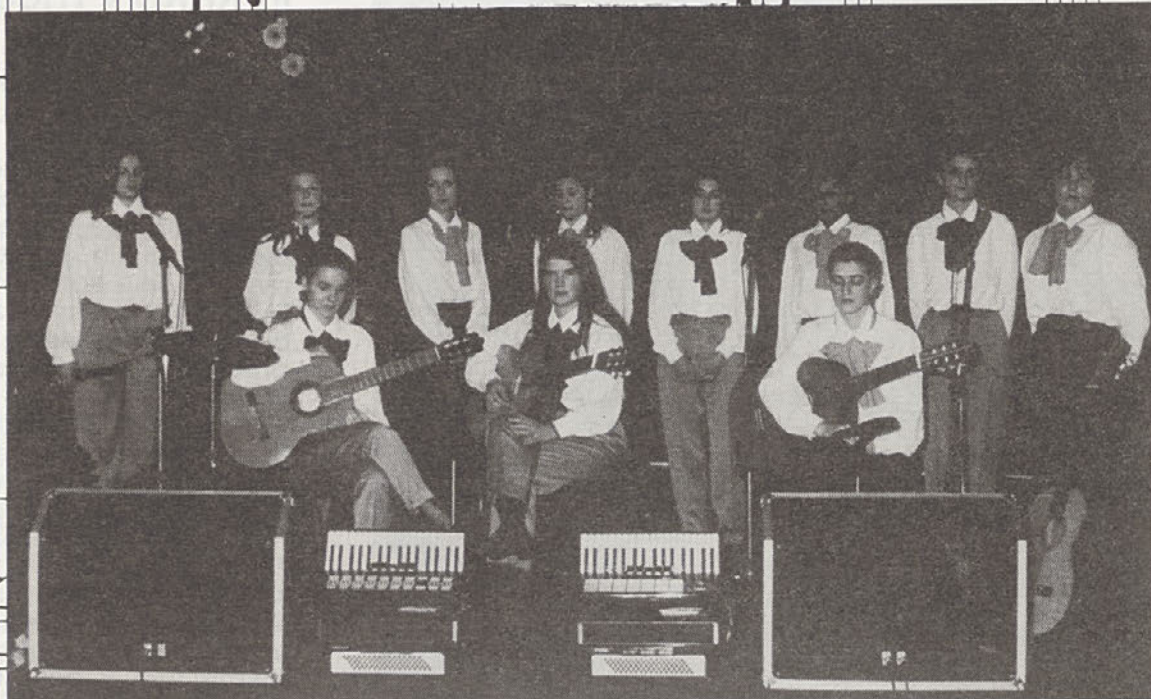
V Ljubljanski Kazini je bil vsako leto Miklavžev ples, kjer so bile zaželene črno-rdeče obleke ali vsaj podobne kombinacije.

Miklavževi večeri, stara ljudska šega, je postala kasneje navadna zabava.

DO-RE-MI

COPACABANA

Copacabana je novomeški ženski ansambel, ki ga sestavlja dvanajst deklet. Peti so začele pred štirimi leti in danes jih pozna ne le novomeška, ampak vsa slovenska glasbena scena.

Ali ste si, kot ste se prvič se-stale, mislile, da bo iz tega družjenja nastal tako resen ansambel?

COPACABANA: »Ne. Na začetku smo želele imeti bend s klavirjem, z bas kitaro. Ker pa je malo vokalnih skupin in ker nam je primanjkovalo denarja, smo se odločile za vokalno skupino, ob kateri nas spremljata klavir in flavta.«

Začele ste z nastopi pred sošolci, potem je bila publika že različna. Kateri nastop je bil za vas najpomembnejši?

COPACABANA: »Najpomembnejši je bil zadnji koncert, ki je bil 7. novembra 1993. Pred koncertom smo začele vaditi drugače, resnejše, na višjem nivoju.«

Ste izdale že kakšno svoje kaseto ali pa je imate v načrtu?

COPACABANA: »Da, zdaj se pripravljamo na to. Nismo se še odločile, ali bo CD ali kaseto. Posneli jo bomo v novomeškem studiu, izšla pa bo januarja.«

Vam glasbena izobrazba veliko pripomore pri petju v vašem ansamblu?

COPACABANA: »Mnogi nas sprašujejo, kdo nam pomaga. Vse smo končale nižjo glasbeno šolo, tri pa imamo tudi srednjo glasbeno šolo, in to nam veliko pomaga.«

Pojete pesmi znanih pevcev. Ali tudi same kaj komponirate?

COPACABANA: »Ja, imamo svoje pesmi, ki bodo predstavljene tudi na naši kaseti.«

Večkrat ste bile tudi na televizijskem snemanju. Kako poteka tako snemanje?

COPACABANA: »Prvič smo nastopale na televiziji v oddaji ZDRAVO. Zaradi »play backa« treme nismo imele. Potem smo nastopile v oddaji SEDMA NOČ na hrvaški televiziji. Tam je bilo že bolj

sproščeno, ker je bil to že naš drugi televizijski nastop. Naše tretje srečanje s televizijo pa je bilo v oddaji PODARIM-DOBIM. Tu je bilo najbolj naporno, saj je snemanje trajalo kar sedem ur. Vendar so vsa ta snemanja za nas manj nervozna kot za soliste, saj nastopamo kot skupina in vsaka je le del celote.«

Ste se udeležile kakšnih glasbenih tekmovanj ali festivalov?

COPACABANA: »Na festivalih smo že bile. Najprej smo bile na festivalu KAR ZNAŠ, TO VELJAŠ, kjer smo osvojile prvo nagrado. Sodelovale smo še na festivalu VEČNIH MELODIJ, spremljale smo Lada Leskovarja in Ditko Haberl.«

So sedaj, ko je med vami toliko študentk, vaje še tako intenzivne?

COPACABANA: »Deset nas študira v Ljubljani, zato ob torkih vadiamo v Ljubljani. Ob petkih pa tu, v Novem mestu.«

Mnogi znani pevci in pevke so začeli v ansamblih. Ima od vas katera v načrtu solistično kariero?

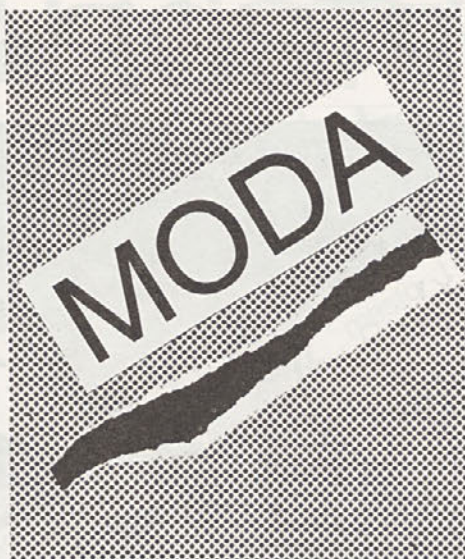
COPACABANA: »Nobena ni vidno zagreta za to, vse smo si že izbrale poklic. Mogoče pa katera razmišlja o taki poti, ampak je to le njena skrita želja.«

In za konec še vaši načrti?

COPACABANA: »Želimo si, da bi čimprej izdale kaseto in potem naredile promocijski koncert, ki bi ga nadaljevale s turnejo po večjih slovenskih mestih. To so zaenkrat naši načrti.«

Hvala za pogovor in še mnogo uspeha!

Mojca Simčič, Ksenija Vrban, 7.c

MODA

Pa smo spet pri modi! Največja privlačnost – posebej v Evropi – je, da prihajamo v obdobje 60. in 70. let. Če hočete biti v svetu popularnih, vam priporočamo full v redu hlače leta, to pa so »HIPY HLAČE«. Lahko pa nosite tudi različne jakne (PONČE, BALERINE) in pulije ter puloverje, ki bodo vzbudili večjo pozornost. Pri nakitu pa bi lahko nosile šop verižic in uhanov v stilu oblačil. Da o klobukih sploh ne govorimo. Letos so spet v modi »BARETKE«. Črna barva je že od nekdaj privlačna, sedaj pa je spet prišla. Za večerne obleke se nosijo dolge, brez razporka. Široke pete pa je moda pri čevljih. Za lase pa samo to, da so v modi dolgi lasje s prečko na sredini!

Nina Rostočil
Katarina Babnik
Katja Zupančič, 7.c

U.S TOP 10

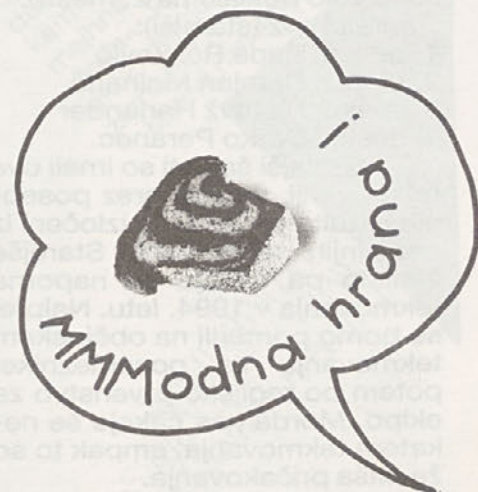
10. STRIKING DISTANCE (BRUCE WILLIS)
9. THE JOY LUCK CLUB
8. THE FUGITIVE (HARRISON FORD)
7. A BRONX TALE (ROBERT DE NIRO)
6. FOR LOVE OR MONEY (MICHAEL J. FOX)
5. THE AGE OF INNOCENCE (MICHELLE PFEIFFER)
4. THE PROGRAM
3. COOL RUNNINGS (JOHN CANDY)
2. THE GOD SON
1. MALICE

Marko Vide, 7.b

U.K TOP 10

10. MADE IN AMERICA (IGRAJO) (WHOOPI GOLDBERG)
9. WHAT'S LOVE GOT TO DO WITH IT
8. DENNIS
7. SLIVER (SHARON STONE)
6. MUCH ADO ABOUT NOTHING (EMMA THOMPSON)
5. IN THE LINE OF FIRE (CLINT EASTWOOD)
4. JURASSIC PARK (JEFF GOLDBLUM, LAURA DERN)
3. THE FIRM (TOM CRUISE)
2. SLEEPLESS IN SEATTLE (TOM HANKS)
1. THE FUGITIVE (HARRISON FORD)

Marko Vide, 7.b

HOP-HOP-HOP

ŠAH

V decembru sta že bili dve tekmovanji. Najprej je bilo ekipno tekmovanje za starejše in mlajše šahiste in nato še posamezno prvenstvo za mlajše šahiste. Na ekipnem prvenstvu za starejše šahiste je bilo osem ekip iz sedmih šol: Mirna Peč I, Mirna Peč II, Šmihel, Center, Bršljin, Dolenjske Toplice, Grm.

Grmčani smo sicer zmagali brez izgubljenega kola, vendar tekmovanje ni bilo odločeno do konca, saj bi nas že eno izgubljeno kolo poslalo na 2. mesto.

Igralci miz (starejši):

1. deska: Rade Raškovič
2. deska: Damjan Malnarič
3. deska: Matevž Harlander
4. deska: Darko Peranec.

Tudi mlajši šahisti so imeli dve tekmovanji, vendar brez posebnih rezultatov in so že izločeni iz nadaljnjih tekmovanj. Starejše šahiste pa čakajo še naporna tekmovanja v 1994. letu. Najprej se bomo pomerili na občinskem tekmovanju za posameznike, potem bo regijsko prvenstvo za ekipo. Morda nas čakajo še nekatera tekmovanja, ampak to so že naša pričakovanja.

Matevž Harlander, 7.c

ODBOJKA

Na začetku šolskega leta se je začel trening odbojke za 6., 7. in 8. razred. Trenirajo nas Alenka, Eva, Ivica. Na začetku decembra smo imele že kar precej tekmovanj. Tekmovanja smo imele v različnih mestih.

Prvo tekmovanje smo imele na OŠ Center. Zgubile smo 2:0 v setih. Tudi drugo tekmovanje na OŠ Šmarjeta se je končalo slabo. Zgubile smo 2:1 v setih.

Tretje tekmovanje na naši šoli je bilo uspešno. Zmagale smo 3:2. Do zmage so nam pomagali navijači OŠ Center in OŠ Grm.

Četrto, zadnje tekmovanje, smo imele z OŠ Center. Tudi tokrat smo zgubile 3:2 v setih.

Tako se je naše tekmovanje za leto končalo. Drugo leta si želimo bolj uspešna tekmovanja.

Brigita Luzar, 7.b in Svetlana Miladinovič, 7.b

ROKOMET

Pred dvema letoma se je začel trening rokometu. Vodi ga go. Popadič. V tem šolskem letu smo tekmovali z osnovnimi šolami Center, Lisca, Šmarjeta in Senovo ter Zagorjem. Bile smo že v Izoli, po božičnih in novoletnih praznikih nameravamo iti v Piran. Skupaj z nami trenira OŠ Center. Zadnjo tekmo smo odigrale v športni dvorani Marof proti osnovni šoli Center. Tekma je potekala s tesnim rezultatom, a kljub temu smo zmagale.

Upamo, da bomo v bodoče bolj uspešne, kot smo bile do sedaj.

Snježana Miladinovič, 6.a

KOŠARKA

Pravih tekmovanj še niso imeli, vendar so se udeležili treh prijateljskih turnirjev, kjer so premočno zmagali brez Matjaža Smodiša. Novoletnega turnirja se je udeležilo sedem ekip. To so bile:

OŠ Bršljin, OŠ Šmihel, OŠ Center, OŠ Šentjernej, OŠ Vavta vas, OŠ Žužemberk, OŠ Grm.

Tekmovanja se bodo začela v januarju, ko se začne občinska liga.

Košarkaši lahko trenirajo vsak dan razen nedelje. Letos se lahko tudi postavijo z državnim kadetskim reprezentantom – Matjažem Smodišem, ki je tudi kandidat za kadetsko evropsko prvenstvo.

Pričakujejo najmanj polfinale državne lige.

RAČUNALNIŠTVO

Živio, pa smo spet skupaj! V nagradni igri je bil izžreban Luka Franetovič, ki hodi v 4.d. Napon za naslednjo nagradno igro lahko izrežete iz Najče. Naj igra je Prehistorik 2. Kule-te pa si preberite spodaj.

Prehistorik 2 je izdala hiša Titus. Programerji pri Titusu so zopet pozabili na animacijo. Tako je Prehistorik 2 čisto brez uvoda. V igri vodite dobro animiranega »facu« glede na spreminjanje svoje »mlati« po sovragih. Dokler on »mlati« po sovragih, mu sije na obrazu zloben nasmeš, ko pa on dobi »batine«, pa prav grdo pogleda. Tu pa sta že naslednji dve napaki. Zaslona ne premika z mozcicem, tako da je le-ta le redko v sredini zaslona, do konca zaslona, se ta enostavno prestavi naprej. Druga napaka pa je pomanjkanje zvoka za »piskača«, torej za PC brez dodatne zvočne opreme. Zaslona boste pisikanje, ko pobirate predmete, in enako pisikanje, ko vas ubijejo. Pravo nasprotje pa je odlično sliši tudi »prvo govorico jamskega človeka«. V Prehistoriku 2 je kar precej orožja. Najprej imate običajen bat, nato veliko kladivo, kasneje si lahko priborite majhne kamnite sekrice, ki jih nato v velikih količinah uporabite okoli sebe. Najmočnejše orožje pa ima tri stopnje in na koncu zadnje stopnje je še najmočnejši sovražnik v okolju. Prehistorik 2 ima tri stopnje k srcu kam odlično animirani liki in zelo majhna poraba ram-a ter »hard disk«. To pomeni, da Prehistorik 2 deluje tudi na 286 in zavzemale 1,1 MB na trdemu disku.

- mesto
1. IGRA PREHISTORIK 2
 2. JURASSIC PARK
 3. SUPER MARIO BROS 3
 4. GOLDEN AXE
 5. TINY TOONS
 6. NINJA TURTLES
 7. PRINCE OF PERSIA
 8. PRINCE OF PERSIA
 9. STREET FIGHTER
 10. PREHISTORIK

LESTVICA TOP TEN RAČUNALNIŠKIH IGER

GLASUJEM ZA MOJO NAJ
RAČUNALNIŠKO IGRO, KI JE:

Ime in priimek: _____

V kateri razred hodiš? _____

Kakšen računalnik imaš? _____

THE MACGAMINE FOR
AMERICAN EXPRESS
CARDMEMBERS

ILUSTRIRAL
Marjan
Manček ...

PREBERITE knjigo,
ne bo vam žal

HI, HI, HI, HI!

SLOVAR
ZNANIH
JANJ
IZRAZOV

LJUBITI:

obrnokati se,
Natreškati se,
kati se,

PONORETI!

OTOPETI

POČEN
BITI

ZAZET

FANT - frajer, tip, Jack,
hrček, prikolica, doktor znanosti,
ON, muskelj, soprog, fenci,
mulc, pubec, sulc, pob,
smodlak, bicek, dihur,
smotko ...

ZOBJE - domine, kocke,
škrbine, čekani, mlinček,
drobilec, škrbije, čeluge,
čekani, čombeljni ...

DEKLE - bitje, kost, nogce,
mamca, prikolica, kizla,
frčafela, mami, čvekaj, ona,
striga, pupa, srnja, curček,
koda, cica ...

SI NOGE,
FIRBCI

PASTI
NA
SRCE

VSEKOLINO
SEKATI

Barbara Berkepec 8.d

HRANA - menaža, klopa, mandža,
prepečenec, mast, antihujšing, njupa, hrusta, qlodanje

HI-HI-HI

KVIZI

MINI KVIZ

$$ZA = C = \sqrt{+ \pi} = H_2O$$

MELITA P. 5 b

1. Koliko let živi ALBATROS?

- a) 47 let
- b) 53 let
- c) 70 let

2. V katerem stoletju se razvije RENESANSA?

- a) 15.-17. stoletje
- b) 15.-16. stoletje
- c) 14.-16. stoletje

3. Kdo je napisal knjigo SOLZICE?

- a) Prežihov Voranc
- b) Srečko Kosovel
- c) Ivan Cankar

4. Katero je glavno mesto AMERIKE?

- a) Washington
- b) New York
- c) Los Angeles

Odgovori:
A) 4
A) 3
C) 2
B) 1

Otroci se bahajo

Prvi navdušeno začne: »Jaz imam toliko čokolade, da je nihče drug nima toliko.« Drugi zakriči: »Jaz pa imam tako veliko čelado, da se lahko kar vanjo skrijem!« Naslednji navdušeno pravi: »Jaz pa imam tako velik bazen, da vanj pet ur vodo točiš, pa še ni poln.« »To ni nič.« zakriči četrti, »jaz imam tako veliko sobo, da lahko tri ure hodiš, pa še ne vidiš nje konca!« Peti pa nič preveč bahavo: »Jaz pa imam veliko veliko posteljo in v njej sladko spim.«

Miha, ki pa ni imel nič povedati, se spomni: »Jaz pa imam velikega, velikega brata, ki lahko poje vso čokolado, v čelado spravi svoje čevlje, v bazenu si roke umije, po sobi se sprehodi, postelja pa mu služi kot majhen stolček.«

Tina Bajec, 6.b

Emma Magnik-Rajner, 7.b

VABILO

Vabimo vas na veliki koncert, na katerem bo igrala skupina KRAVJI JAZZ. Koncert bo v športni dvorani »ŠTALA« v soboto ob 24. uri. Skupino sestavljajo: 4 basisti, 1 bobnar in 1 pevec. S seboj prinesete tudi sveče za osvetlitev okolice. PRIDITE, NE BO VAM ŽAL!

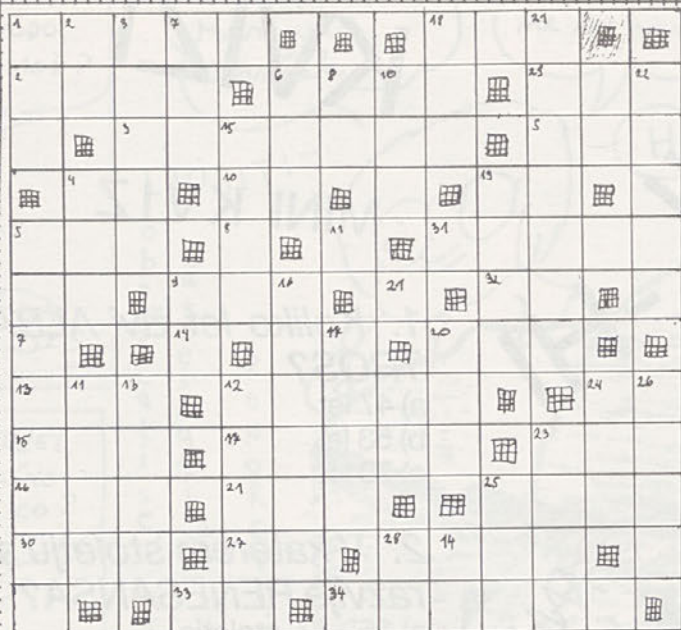
odgovorni: TELE ŠTALAR

predsednik skupine: MUKAJOČI BIK

KRAVJI JAZZ

KRIŽANKA

VODORAVNO

1. Domača žival
2. Vrata in...
3. Rdeča prst
4. Igor Cvetkovič
5. Pod ali...
6. Šivanka ali ...
7. Belgija
8. Španija
9. Žuželka, ki piči
10. Vladka Oreh
11. Švedska
12. Surovina za kur.
13. Okno brez črke n
14. Madžarska
15. Kretnja ali...
16. Pogosto žensko ime
17. Material za kipar.
18. Oče ali...
19. Veznik
20. Izrastek na glavi
21. Človek, ki nič ne dela
23. Živalski vrt

24. Erika Ciril
25. Mejno gorovje med Evropo in Azijo
26. Italija
27. Jožko Žibert
28. Odrsko delo
29. Enota za merjenje električne moči
30. Nataša Ovniček
31. Izrastki v ustih
32. MU, U in ...
33. Nikalnica
34. »ŠRAVFI«

NAVPIČNO

1.
2. Rdeči križ
3. Žensko ime
4. Bolan angleško
5. Otroška igrala na igrišču
6. Moško ime
7. Domača žival
8. Gregor Iljaž
9. Vzdihi
10. Lidia Caner Kraševc
11. Dvorana, kjer predvajajo filme
12. Surovina za kurjenje

13. Velika muha s pisanimi očmi – nadležna in piči
14. Gregor Janežič
15. Vrsta žita
16. Prebivalec Anglije
17. Zagozda ali...
18. Trije samoglasniki
19. Domača žival z brado
20. Žensko ime
21. Prevozno sredstvo
22. Človek, ki je ujet, zanj pa se zahteva odkupnina, je...
23. Zmes, ki jo dihamo
24. Trije samoglasniki
25. Predmet (stvar), ki meri čas
26. Coca...
28. Dva samoglasnika

Klemen Jaklič, 7.c
Andrej Zupan, 7.c

Glavni urednik: MATEVŽ HARLANDER, 7.c

Uredniki rubrik: učenci 6.a, 6.b, 7.b, 7.c in 8.b

Mentorica: MARJANA ŠTERN

Grafično in likovno oblikovanje: LIKOVNI KROŽEK, BRANKO ŠUSTER in JANKO ORAČ

Tisk: TISKARSTVO OPARA

Število izvodov: 500

Cena: 80 SIT